

ספּפּה דסּה Sefefe Dese

1

01:00:04,840 <-- 01:00:00,400
נולדתי בגונקו, ביילקו.

2

01:00:12,400 <-- 01:00:08,520
מקום הולדתו של אבי נקרא אנקש.

3

01:00:18,320 <-- 01:00:14,160
זה היה מקום שמשפחתי גרה בו דורות רבים,
מעל ארבע מאות שנים.

4

01:00:31,560 <-- 01:00:19,840
לאחר מכן, הסבים שלי עברו מבלסה לגונקו.

5

01:00:35,800 <-- 01:00:31,640
אבא שלי הלך לאדיס אבבה כדי ללמוד.
למד אצל אלקה טמרת.

6

01:00:45,720 <-- 01:00:36,840
שם הוא נישא לאשתו הראשונה.
נולד להם ילד, ולאחר מכן התגרשו כדִין.

7

01:00:52,160 <-- 01:00:46,560
אבי נישא בשנית לאמי בכפר גונקו,
אחר כך עברו לגור באנקש.

8

01:00:55,720 <-- 01:00:52,240
לקראת הלידה אמי הלכה להוריה
כדי ללדת אצלם.

9

01:01:10,320 <-- 01:00:57,760
שנולדתי, אמי המתינה 40 יום בבית היולדת,
ביום השמיני מלו אותי.

10

01:01:17,520 <-- 01:01:11,720

בתום ארבעים יום ללידה, אמי טבלה.
אחרי טבילת טהרה אמי חזרה לבית.

11

01:01:21,160 <-- 01:01:17,760
הקייס (רב אתיופי) הוא זה שמבצע את טקס
הטהרה, על מנת שהיא תוכל לחזור לביתה.

12

01:01:30,960 <-- 01:01:22,760
באותו היום של הטהרה, הסבים שלי משני
הצדדים והוריי הכינו סעודה גדולה.

13

01:01:35,600 <-- 01:01:31,000
סבא שלי היה קייס (מנהיג רוחני).

14

01:01:43,880 <-- 01:01:38,280
הם הזמינו גם את סבתא שלי מצד אבי שגרה
באנקש.

15

01:01:50,880 <-- 01:01:43,960
האנשים הוזמנו ביום הארבעים,
לפני שאמי טבלה ונכנסה לבית.

16

01:01:58,360 <-- 01:01:52,200
הייתי ממש בן חמד למשפחתי,
קראו לי בשמות מיוחדים.

17

01:02:05,160 <-- 01:02:00,120
ביקשו מאבא שלי שיתן לי שם.

18

01:02:16,800 <-- 01:02:05,600
משום שאבי חזר מהיעדרות ארוכה ממשפחתו,
הוא החליט לקרוא לי פרדה (יהושפט).

19

01:02:28,760 <-- 01:02:20,080
ביקשו גם מאמי שתיקרא לי בשם מיוחד,
אמי קראה לי אבבה (משמעו לבלב או פרח).

20

01:02:37,200 <-- 01:02:30,160
סבתא שלי גם קראה לי בשם חיבה.
בתקופה ההיא לא היו אמצעים משוכללים

21

01:02:42,600 <-- 01:02:37,280
או טכנולוגיים לחיפוש נעדרים,
אלא תקשרו רק באמצעות דואר.

22

01:02:46,520 <-- 01:02:42,680
כיוון שאבי נעדר לתקופה ארוכה וחזר,
סבתי הרגישה שהקב"ה שמע את תפילתה.

23

01:02:48,840 <-- 01:02:46,600
לכן קראה לי מלסה (שמשמעו הקב"ה
החזיר את בני בשלום).

24

01:02:55,880 <-- 01:02:49,840
סבתא שלי מצד אמי קראה לי ספפה
(משמעו הדובדבן שבקצפת).

25

01:03:02,080 <-- 01:02:56,440
הקייס קרא לי טדאלו (נהייה בהיר)
משום שהייתי בהיר עור.

26

01:03:10,400 <-- 01:03:03,760
אחד הדודים שלי, אח של אבא,
קרא לי צ'ולה (חרוף בשכלו)

27

01:03:18,600 <-- 01:03:11,800
אח של אימא שלי קרא לי גם בשם מיוחד,
משום שעברנו מבלסה לווגרה.

28

01:03:22,480 <-- 01:03:18,680
כדי שנצליח להתבסס כמו שהתבססנו בבלסה,
כמו שגרעיני חומוס שגדלים בכל אקלים,

29

01:03:24,360 <-- 01:03:22,560
לכן קרא לי שימברה
(עמיד כמו גרעיני חומוס).

30

01:03:27,640 <-- 01:03:25,000
כל השמות הללו ניתנו לי ביום אחד,
באותו יום של החגיגה, ביום ה 40 לטהרה.

31

01:03:30,400 <-- 01:03:27,720
כל אחד נהג לקרוא לי בשם
המיוחד שנתן לי.

32

01:03:32,160 <-- 01:03:30,480
כך יש לי שבעה שמות.

33

01:03:37,480 <-- 01:03:32,240
אחרי החגיגה חזרנו לביתנו.

34

01:03:50,920 <-- 01:03:37,560
יש לי שני אחים מצד אמי, בכורה וזה
שאחריה הוא קייס גובזה, גר בבאר שבע.

35

01:03:58,560 <-- 01:03:52,600
משום שהם נשארו אצל הסבים שלי
הם ממש התגעגעו לאימא.

36

01:04:06,160 <-- 01:04:00,160
בגלל הגעגועים לאמי, בסופו של דבר
החליטו לעבור לכפר אנקש.

37

01:04:16,800 <-- 01:04:07,360
במקום מגורנו, באנקש, בנו בית כנסת
מאוד מכובד, דודים שלי היו ממש מכובדים.

38

01:04:27,400 <-- 01:04:18,800
הם התיישבו קצת רחוק מאתנו,
אותם הילדים במשך היום שהו אצל אמם,

39

01:04:30,320 <-- 01:04:27,480

בלילה ישנו אצל סבא וסבתא שלהם,
עשו מה שנוח להם.

40

01:04:35,960 <-- 01:04:30,400

באותה תקופה פלשו האיטלקים לאתיופיה.

41

01:04:41,640 <-- 01:04:37,600

רק רגע בקשה, למה היא (אימא) השאירה
אותם אצל הסבים שלהם?

42

01:04:45,880 <-- 01:04:42,040

משום שלא יכלה לטפל בשלושה תינוקות.

43

01:04:51,200 <-- 01:04:45,960

כשהתקשתה לטפל בהם, אימא שלה התנדבה
לטפל ולהשאיר אותם אצלה.

44

01:04:59,520 <-- 01:04:51,520

אצל הסבים לא היו ילדים בעייתיים,
היו להם רק 2 ילדים, טרקאי טמנו וטפץ'.

45

01:05:01,040 <-- 01:04:59,600

לקיים לא היו ילדים נוספים.

46

01:05:05,080 <-- 01:05:01,120

אחרי כמה זמן מיום הלידה נתנו לך שם?
-ביום הארבעים ללידה.

47

01:05:13,600 <-- 01:05:05,160

אחרי מקווה וטהרה בתום ארבעים יום,
רק אחרי זה נתנו לי שם.

48

01:05:19,000 <-- 01:05:13,680

בתום ארבעים יום ללידה, ביום טהרתה.

49

01:05:29,400 <-- 01:05:21,800
אחרי ארבעים יום הורי לקחו אותי
לכפר אנקש, אבל שני האחים מצד אמי

50

01:05:31,400 <-- 01:05:29,480
נשארו אצל הסבים שלי.

51

01:05:36,600 <-- 01:05:32,000
בגלל שנשארו מאחור אצל הסבים,
ממש התגעגעו לאימא.

52

01:05:41,080 <-- 01:05:36,720
בגלל הגעגועים הביאו אותם אלינו, לאנקש.
(כולל גם הסבים)

53

01:05:46,520 <-- 01:05:41,160
כשהם באו בנו בית כנסת עבור סבא שלי
בגלל שהוא קייס.

54

01:05:57,720 <-- 01:05:46,600
הם התיישבו בשכונה הסמוכה שנקראת קנבדה
ואנחנו גרנו בשכונה שנקראת וואיביי.

55

01:06:03,480 <-- 01:05:57,800
משום שגרנו קרוב, יכולנו לבקר זה את
זה בקלות. כך בעצם גדלנו.

56

01:06:06,320 <-- 01:06:03,560
באותה תקופה האיטלקים פלשו לאתיופיה.

57

01:06:10,480 <-- 01:06:06,400
האיטלקים פתחו במלחמה נגד אתיופיה.

58

01:06:18,000 <-- 01:06:11,080
בגלל המלחמה שרפו את כל הבתים של הנוצרים.

59

01:06:19,800 <-- 01:06:18,080

אבל את השכונות של היהודים
השאירו בשלמותן.

60

01:06:24,640 <-- 01:06:19,880

השכונות היהודיות נשארו שלמות,
ללא שום נזק.

61

01:06:32,880 <-- 01:06:24,720

בעקבות המלחמה כל היהודים ברחו
לאמבה גיאורגיס, איפה שהאיטלקים נמצאים.

62

01:06:35,960 <-- 01:06:33,680

האם אדוני זוכר את זה?
-בטח שאני זוכר.

63

01:06:41,400 <-- 01:06:36,680

בן כמה הייתי?
-הייתי בן 6.

64

01:06:49,680 <-- 01:06:43,680

בטח שאני זוכר, אפילו אני זוכר שסבא שלי
הקפיד על טומאה טהרה

65

01:06:53,720 <-- 01:06:51,520

אז היה מנהג שאסור לגעת אפילו בנוצרים
מטעמי טומאה וטהרה.

66

01:06:56,760 <-- 01:06:54,160

סבא שלי הזהיר אותנו לא לאכול אוכל
שהאיטלקים הכינו.

67

01:07:02,400 <-- 01:06:57,880

כשהלכנו לעיר, מאוד הקפדנו לא לאכול
מהאוכל של האיטלקים, חינו אותנו בקנאות.

68

01:07:08,760 <-- 01:07:02,960

לקחנו רק גבישי סוכר שנראה
כמו גבישים של מלח.

69

01:07:16,960 <-- 01:07:10,280

אבל שאר המאכלים, כדוגמת לחם או משהו,
לא נגענו בזה בשום אופן.

70

01:07:23,120 <-- 01:07:19,720

כעבור כמה שנים האיטלקים סולקו
ע"י היילה סלאסי ושוב חזרנו לאנקש.

71

01:07:30,760 <-- 01:07:25,760

אחרי שחזרנו לאנקש הגעתי לגיל שיכולתי
לרעות את הבקר.

72

01:07:36,520 <-- 01:07:32,160

אבא שלי היה איש עשיר, היה לנו
הרבה בקר וצאן.

73

01:07:41,440 <-- 01:07:37,160

את כולם רעיתי במרעה, עד שאחי הקטן
הגיע לגיל שיכל לסייע לי בזה.

74

01:07:45,160 <-- 01:07:42,960

לאבא שלי היו הרבה נכסים,
סוסים, חמורים בקר וצאן.

75

01:07:52,720 <-- 01:07:45,880

כל חמשת האחים גרו בשכנות,
לא היה מישהו נוסף בקרבתם.

76

01:07:55,320 <-- 01:07:53,680

איך ניתנה להם זכות להחזיק בקרקעות?
-מה?

77

01:08:00,760 <-- 01:07:55,800
איך נתנו להם להחזיק בקרקע משלהם?
איך עיבדו את האדמה או התיישבו שם?

78

01:08:07,240 <-- 01:08:00,880
למשפחה שלי הייתה בעלות על הקרקעות,
כל הדודים שלי עסקו בנפחות, מסגרות.

79

01:08:16,160 <-- 01:08:07,320
עוד לפני המון שנים כשבנו כנסיות,
אז גם המשפחה שלי קיבלה נכסים, קרקעות,

80

01:08:19,480 <-- 01:08:17,000
בתמורה לזה שהדודים שלי ייצרו
ברזלים, כלי מחרשה וכו'.

81

01:08:26,200 <-- 01:08:19,600
היה אחד בשם מטיאון, הראשון שתקע יתד
כדי להקים את ההתיישבות באנקש.

82

01:08:32,680 <-- 01:08:27,080
הוא חילק שטחים, שטח שנקרא דרגייה
להתיישבות,

83

01:08:38,680 <-- 01:08:34,000
עוד חלקת גדולה, שטח פתוח ששמו טרג'ייה
ישמש למרעה של כל הבקר שבאזור.

84

01:08:42,000 <-- 01:08:39,280
אותו האיש אסף את כל התושבים מהסביבה
והשביע אותם מול כולם,

85

01:08:45,000 <-- 01:08:42,080
שמי שיעבד את הקרקעות של היהודים,
או מי שיגזול מהיהודים נכס כלשהו,

86

01:08:47,880 <-- 01:08:45,080

יהיה ארוך לדורי דורות.

87

01:08:52,720 <-- 01:08:48,000

מה הכוונה?

-שלא לנשל את היהודים מקרקעותיהם.

88

01:08:57,440 <-- 01:08:52,800

בנוסף לזה אמר שהדבר שהנוצרים

מבקשים מהיהודים זה רק כלי ברזל, זהו.

89

01:09:03,080 <-- 01:08:57,520

אבל הקרקעות שחולקו ליהודים יהיו שייכות

להם לדורי דורות, זהו רכושם הפרטי.

90

01:09:08,000 <-- 01:09:03,640

הזהיר את שאר התושבים בל יחרשו

את השדות של היהודים.

91

01:09:14,680 <-- 01:09:09,160

אם סופרים את השנים שחיינו על הקרקעות

הללו מדור לדור, מגיעים ל 400 שנה.

92

01:09:16,680 <-- 01:09:15,800

מעל 400 שנה...

93

01:09:29,080 <-- 01:09:21,160

כפי שציינתי את הנקודות קודם,

תמיד עברנו ממקום למקום.

94

01:09:43,200 <-- 01:09:30,400

התיישבו גם בוואיבי, קרנדה וארונה.

מה שכן, האזור נקרא אנקש.

95

01:09:47,720 <-- 01:09:43,400

אבל היו כל מיני נקודות התיישבות,

כל שכונה בנויה על גבעה.

96

01:09:50,960 <-- 01:09:47,800

היה שפע של בקר...

על זה הרועים שמרו.

97

01:09:55,000 <-- 01:09:51,040

לפי מנהגנו, היהודים, היה אסור לנו

להיכנס לשדה יבול

98

01:09:58,280 <-- 01:09:55,400

דודים שלנו לא הרשו לנו לחלל שבת,

חובה לשמור על השבת.

99

01:10:07,200 <-- 01:09:59,720

בגלל שחובה לשמור על השבת, היה אסור

להיכנס ליבול שמא נעקור יבול בטעות.

100

01:10:11,320 <-- 01:10:08,480

לכן אסרו עלינו ללכת למקומות שכאלה.

101

01:10:14,560 <-- 01:10:12,120

הרשו לנו רק לפקח על הבקר

מנקודה שולטת.

102

01:10:17,240 <-- 01:10:15,360

עשינו מה שהורו לנו לעשות.

103

01:10:23,120 <-- 01:10:18,120

היה אסור להשתמש בשוט

שמא ישמיע רעש של ניגון

104

01:10:27,440 <-- 01:10:24,440

במידה ומישהו מאתנו השתמש,

נענש ע"י אחד הדודים שלנו.

105

01:10:31,240 <-- 01:10:27,520

מה זה ג'ירף?

-זה שוט שמכים בו שור בזמן חרישה.

106

01:10:37,480 <-- 01:10:31,320
הכנו אותו מחבלים, וכשמניפים אותו
בעוצמה הוא משמיע רעש של שריקה.

107

01:10:40,720 <-- 01:10:37,560
משום ששבת זה יום מנוחה, אסור
להשמיע את הרעש הזה של השוט.

108

01:10:44,240 <-- 01:10:41,080
שבת היא עונג ומנוחה ולא מלאכה.

109

01:10:49,120 <-- 01:10:45,160
ביום השבת חובה לנוח, לאכול ולהתענג
ולא לעסוק במלאכה.

110

01:10:51,320 <-- 01:10:50,040
אלה החיים שחיינו שם.

111

01:10:59,240 <-- 01:10:51,400
דודים שלי סלמון בידגלי, ברוק בידגלי,
אברהם בידגלי, ברהנה בידגלי, דסה בידגלי

112

01:11:04,520 <-- 01:10:59,320
ועוד שתי דודות מלסש בידגלי
וזנט בידגלי, שהייתה עקרה.

113

01:11:07,080 <-- 01:11:04,600
גם אברהם בידגלי הוא עקר, אבל כל שאר
הדודים זכו לילדים.

114

01:11:11,840 <-- 01:11:07,160
כל הילדים של אלה, כולנו עזרנו
זה לזה, עבדנו ביחד.

115

01:11:15,600 <-- 01:11:11,920
עד שעלינו לארץ כך חיינו.

116
01:11:21,440 <-- 01:11:15,680
האם העקרים גם נישאו או לא?
-התחתנו אבל לא הצליחו להביא ילדים,

117
01:11:25,200 <-- 01:11:21,520
לא זכו לילדים.
-כשזה קורה מה עושים?

118
01:11:32,080 <-- 01:11:25,280
מה ניתן לעשות, עקר זה עקר.
זה לא כמו בארץ שיש טיפולי פוריות וכו'.

119
01:11:41,640 <-- 01:11:32,680
מי שעקר ניסה ולא צלח לו,
האחיינים שלהם ירשו את רכושם.

120
01:11:49,440 <-- 01:11:43,280
אבל השאר זכו להביא ילדים,
הם היו אהובים ע"י התושבים.

121
01:12:01,040 <-- 01:11:50,440
בתקופת היילה סלאסי, הגעתי לפרקי.
כלומר, התחתנתי.

122
01:12:03,880 <-- 01:12:01,200
האם אדוני זוכר מקרה שלקחו לך את הבקר
כסוג של כופר?

123
01:12:06,080 <-- 01:12:05,080
בטח.

124
01:12:09,560 <-- 01:12:06,520
ספר לי בבקשה מה עשית
מרגע השכמה עד הערב?

125

01:12:11,040 <-- 01:12:09,960
בסדר גמור.

126

01:12:19,160 <-- 01:12:11,600
בבוקר אבא הוציא את כל הבקר והעגלים
מחוץ למכלאה עד שאנו הרועים התארגנו.

127

01:12:28,200 <-- 01:12:19,880
אחרי שסיימו לחלוב את הפרות ביקשו
מאתנו לשלוח את העגלים כדי שינקו חלב.

128

01:12:32,960 <-- 01:12:28,720
אחרי שסיימו לחלוב ולהניק את העגלים
חזרנו לבית כדי לשים את החלב בבית.

129

01:12:38,640 <-- 01:12:34,640
במהלך היום רעינו את הבקר והצאן
בשטח המרעה, ביער.

130

01:12:45,600 <-- 01:12:39,720
מי שהלך עם הצאן בדרך כלל
היו אלה הילדים הקטנים.

131

01:12:54,080 <-- 01:12:46,360
אבל אנחנו, הנערים, לקחנו עמנו
את החמורים והבקר.

132

01:12:59,680 <-- 01:12:54,760
מה המרחק של שטח המרעה?
זוהי קרוב, שילחנו את הבקר למרעה

133

01:13:03,400 <-- 01:12:59,760
אנחנו תצפתנו מנקודה שולטת
שלא יאונה לבקר משהו.

134

01:13:08,240 <-- 01:13:03,800
בחזרה משטח המרעה בשעות הערב, היה ממש
מדהים לראות את שיירת הבקר בדרך לבית

135

01:13:12,520 <-- 01:13:08,840
בהתקרבונו לשכונה ישר צעקו לעברנו לרוץ
קדימה ולעצור את הבקר, שלא יכנסו לשכונה.

136

01:13:18,320 <-- 01:13:13,040
הפרות פעו והתקדמו בקצב מהיר כדי להגיע
לעגלים שלהן.

137

01:13:28,520 <-- 01:13:18,400
המבוגרים קידמנו את פנינו בפאתי הכפר,
החליפו אותנו במשמרת לצורך חליבה.

138

01:13:32,320 <-- 01:13:28,600
אנחנו, הרועים, נכנסו לבית
אחרי שהחליפו אותנו.

139

01:13:40,520 <-- 01:13:32,400
את החלב שחלבנו הכנסנו לבית,
ואת העגלים הפרדנו מהפרות.

140

01:13:48,720 <-- 01:13:40,600
המכלאה של העגלים בנפרד
מהמכלאה של הבקר.

141

01:13:52,040 <-- 01:13:48,800
זה כמו בני אדם שום בקר לא נכנס
למכלאה שהיא לא שלו.

142

01:13:56,400 <-- 01:13:52,640
מה הכוונה?
-הבקר שהיה במרעה ביחד,

143

01:14:00,600 <-- 01:13:56,480

אבל משום מה בלילה אוטומטית
כולם נפרדים, כל בקר במכלאה שלו.

144

01:14:07,960 <-- 01:14:00,720
בגלל שאבא שלי נפטר,
הייתי רק עם אימא שלי.

145

01:14:12,720 <-- 01:14:08,040
למרות שהיה לי אח גדול, קייס גובזה,
אבל הוא גדל בנפרד.

146

01:14:16,600 <-- 01:14:12,800
מאוחר יותר אחי הצטרף אלינו,
בכל מקרה אנחנו דאגנו לו.

147

01:14:19,800 <-- 01:14:17,120
לכן האחריות על המשפחה הוטלה עלי.

148

01:14:22,800 <-- 01:14:20,440
כלומר, אני מילאתי את מקומו של אבי.

149

01:14:33,320 <-- 01:14:23,000
אני שידכתי אישה לאחי אלפה דסה,
אני זה שקבעתי את תאריך החתונה.

150

01:14:35,280 <-- 01:14:33,400
אמי חיתנה אותה.

151

01:14:36,160 <-- 01:14:35,360
אבל מלוא האחריות של החתונה הוטלה עלי.

152

01:14:44,240 <-- 01:14:36,240
זה שבתו הלכה לאיבוד בסודן,
לאחי גנטו דסה אני שידכתי לו אישה,

153

01:14:50,000 <-- 01:14:44,320

בהתייעצות עם אמי קבענו
תאריך לחתונה וחיתנו אותו.

154

01:14:53,080 <-- 01:14:50,080
גם לגבי זה אני לקחתי את מלוא האחריות
כדי לחתן אותו כמו שצריך.

155

01:14:58,160 <-- 01:14:54,520
כששני שוורים התנגחו ביניהם, משום
שכל שור רצה להוכיח שהוא השולט,

156

01:15:08,760 <-- 01:14:58,720
נתנו להם להתנגח חופשי בשטח המרעה,
אחרי מלחמה עיקשת ביניהם, המפסיד בורח.

157

01:15:12,440 <-- 01:15:09,800
השור שניצח הופך לשולט בבקר.

158

01:15:16,400 <-- 01:15:13,480
כך היו החיים באתיופיה, יקירתי.

159

01:15:19,200 <-- 01:15:16,800
מה עשה השור שהפסיד?
-סירסנו את השור שהפסיד.

160

01:15:26,920 <-- 01:15:19,520
מה הכוונה?
-סירסנו אותו כדי שלא יביא צאצאים.

161

01:15:29,240 <-- 01:15:27,000
השור נהיה עקר.

162

01:15:34,880 <-- 01:15:29,320
למה? כדי לשחוט אותו?
-מיועד לבשר או לחרישה.

163

01:15:38,320 <-- 01:15:34,960
בגלל הסירוס השור לא "עסוק" במשהו אחר,
אלא רק חרישה וזהו.

164
01:15:40,400 <-- 01:15:38,400
הסירוס זה כדי שהשור יפסיק
להביא צאצאים?

165
01:15:44,320 <-- 01:15:40,480
זהו...
אחרי הסירוס השור מפסיק לתפקד.

166
01:15:48,480 <-- 01:15:46,080
בצורה כזאת התנהלנו באתיופיה.

167
01:15:56,640 <-- 01:15:48,560
כשאבינו חרש בשדה לקחנו את הזרעים,
לפעמים גם הבאנו עוד צמד שוורים לחרישה.

168
01:16:00,640 <-- 01:15:58,080
בזמן שאבא זרע את הזרעים, אנחנו
החלפנו אותו בחרישה.

169
01:16:05,120 <-- 01:16:00,720
כל עוד הוא עסוק בזריעה אנחנו חרשנו,
עד שהוא סיים לזרוע.

170
01:16:09,880 <-- 01:16:05,200
כך בעצם לימד אותנו, עודד אותנו
לחרוש טיפין טיפין.

171
01:16:12,040 <-- 01:16:09,960
אחר כך אבינו המשיך לחרוש.

172
01:16:21,600 <-- 01:16:12,120
באיזה גיל התחלת לחרוש?
-בערך בן 8 או 9 התחלתי ללמוד לחרוש.

173

01:16:28,200 <-- 01:16:21,880
בגיל 10 כבר חרשתי בכוחות עצמי,
מתי שאבא שלי לא עבד בשדה.

174

01:16:37,120 <-- 01:16:28,280
כשאבא שלי לא נכח, אני חרשתי בשדה.
לקחתי צמד שוורים וחרשתי בחקלאות.

175

01:16:42,760 <-- 01:16:37,200
עם הזמן כבר נהיינו עצמאים לכל דבר.

176

01:16:48,800 <-- 01:16:44,760
גם לגבי החתונה...
-ברשותך אני רוצה להחזיר אותך לאחור

177

01:16:52,600 <-- 01:16:48,880
אלו גידולים גידלתם?
-מה?

178

01:17:07,640 <-- 01:16:53,880
אלו סוגי יבולים גידלתם?
-גידלנו דגני טף, חיטה, חומוס, פול

179

01:17:13,480 <-- 01:17:08,680
גידלנו גם שיבולת שועל
בגלל שהקרקע פורייה

180

01:17:16,920 <-- 01:17:13,880
אבל תירס וניגר (שומשום שחור)
לא ניתן לגדל בשפלה.

181

01:17:22,360 <-- 01:17:17,280
גידלנו גם פשתן ועדשים,
גידלנו את כל סוגי הגידולים.

182

01:17:24,880 <-- 01:17:22,440
האם היה הבדל באופן הטיפול
בין כל הגידולים?

183

01:17:25,680 <-- 01:17:24,960
בטח שיש הבדל.

184

01:17:33,000 <-- 01:17:25,760
למשל, למכור זרעי עדשים היה מאוד
קשה, לכן הלכנו עד אסמרה כדי למכור.

185

01:17:37,920 <-- 01:17:33,080
גם חלבה היה ממש יקר, לכן גם את זה
לקחנו במיוחד לאסרה כדי למכור.

186

01:17:41,960 <-- 01:17:38,000
את החיטה ניתן למכור או להשאיר בבית
כדי להכין מזה אוכל.

187

01:17:46,000 <-- 01:17:42,040
גם שעורה כמו החיטה
ניתן להכין מזה אוכל בבית.

188

01:17:49,760 <-- 01:17:46,080
משעורה ניתן להכין טלה (בירה אתיופית),
לכן לא חייבים למכור את השעורה.

189

01:18:00,160 <-- 01:17:49,840
הכנו אוכל מזרעי פול, אפילו הכנו תבשיל
מזרעי פול וכו'.

190

01:18:04,920 <-- 01:18:01,000
הכנו רוטב מחומוס טחון.

191

01:18:06,840 <-- 01:18:05,400
מה ההבדל באופן הטיפול בגידולים?
כן, יש הבדל.

192

01:18:11,200 <-- 01:18:06,920

מה ההבדל? אשמח אם אדוני
יפרט יותר על זה.

193

01:18:14,200 <-- 01:18:11,280

כלומר, איך זרעתם חיטה או עדשים?
תסביר לי על שניהם, בבקשה.

194

01:18:19,800 <-- 01:18:14,280

את זרעי העדשים זרענו בחודש מסקרם
(חודש ספטמבר, תחילת אביב באתיופיה)

195

01:18:24,400 <-- 01:18:19,880

גם את העדשים וגם את זרעי החומוס זרענו
בחודש מסקרם, בעונת אביב.

196

01:18:26,400 <-- 01:18:24,480

רק באביב.

197

01:18:30,360 <-- 01:18:26,480

גם שיבולת שועל וכדומה זרענו
בעונת האביב.

198

01:18:35,880 <-- 01:18:30,440

בחודשי גנבוט, סנה (מאי ויוני)
עונת חורף באתיופיה) זרענו חיטה חומה

199

01:18:41,840 <-- 01:18:36,440

וחיטה לבנה...
בעונה הזו זרענו גם שעורה ולתת.

200

01:18:55,280 <-- 01:18:42,960

את דגני הטף ניתן לזרוע רק בחורף,
ניצלנו את כל עונת החורף לזריעת הטף.

201

01:18:58,160 <-- 01:18:55,360
אבל אחרי חודש נהסה (חודש אוגוסט,
סוף עונת החורף) לא זרענו דגני טף.

202

01:19:04,760 <-- 01:18:59,840
זריעת דגני הטף מסתיים בחודש נהסה,
אז כבר מתחילה עונת האביב.

203

01:19:12,520 <-- 01:19:05,640
אבל אם הקרקע הייתה בוצית או רוויה
במי גשם ניתן גם לנצל את כל חודש נהסה.

204

01:19:19,640 <-- 01:19:12,600
היבול הראשון שבשל ומוכן לקצירה
זו השעורה, בחודש מסקרים (ספטמבר).

205

01:19:27,160 <-- 01:19:20,280
על אותה הקרקע זרענו זרעים אחרים,
גרעיני חומס או אפילו שעורה שוב פעם.

206

01:19:34,200 <-- 01:19:27,240
זרענו גם זרעי עדשים.
זו הרבה עבודה... העבודה לא מסתיימת בכלל.

207

01:19:39,640 <-- 01:19:34,880
אבל חשוב להדגיש שבחגים בשום פנים ואופן
לא התעסקנו בעבודות האלה.

208

01:19:44,880 <-- 01:19:40,160
בחגים ובשבתות היה איסור מוחלט להיכנס
לתחומי היבול, אסור להרים אפילו אלומה.

209

01:19:51,400 <-- 01:19:46,200
כך כולנו חונכנו, אסור לעשות מלאכה
על מנת לא לחלל שבתות וחגים.

210

01:19:54,640 <-- 01:19:51,880

יקירתי, כך חיינו באתיופיה.

211

01:20:00,920 <-- 01:19:55,120
מתי החקלאים נחים חוץ המנוחה בשבת?
מה ימי העבודה המוגדרים?

212

01:20:05,120 <-- 01:20:01,000
החקלאים?
לגבי החקלאים...

213

01:20:11,400 <-- 01:20:05,200
תחילת יום עבודה זה ביום ראשון,
למרות שהנוצרים דרשו שנתחשב ברגשותיהם

214

01:20:17,040 <-- 01:20:12,680
לכן המעטנו בעבודות שבפרהסיה
עבדנו בנפחות, יצור ברזלים וכו'.

215

01:20:18,760 <-- 01:20:17,200
לאבא שלי היה בית אריגה לבדים.

216

01:20:23,240 <-- 01:20:18,840
לפעמים כשאבא לא ארג,
אני התגנבתי כדי לארוג בגדים.

217

01:20:29,360 <-- 01:20:23,320
לרוב רק הרסתי או שארגתי לא יפה,
לפעמים כעס, אבל קיווה שכך אלמד לארוג.

218

01:20:33,440 <-- 01:20:29,960
אחר כך נתן לי להמשיך את אותה העבודה
שהתחלתי.

219

01:20:36,040 <-- 01:20:33,640
ארגתי מה שיכולתי.

220

01:20:41,320 <-- 01:20:36,440
כשדודים שלי ייצרו ברזלים במסגרות,
הצטרפנו אליהם, לרוב לסייע בנפחות.

221

01:20:49,280 <-- 01:20:41,400
נתנו לנו לייצר מרצע או סכינים,
כך בעצם לימדו אותנו את המלאכה.

222

01:20:57,280 <-- 01:20:49,360
כל בעל מלאכה הראה את הייחודיות
של כל מלאכה, מסגרות, אריגה וכו'.

223

01:20:59,280 <-- 01:20:57,680
זהו, יקירתי.

224

01:21:03,240 <-- 01:21:00,480
סיפרת לי גם איך הצעירים
לימדו אתכם את שאר העבודות.

225

01:21:10,080 <-- 01:21:03,320
כן. לימדו אותנו איך לרעות במרעה
את הבקר, הסוסים

226

01:21:20,480 <-- 01:21:10,160
הסבירו לנו שיש הבדל בין סוס לפרד,
לימדו אותנו איך לטפל בסיח וכו'.

227

01:21:26,480 <-- 01:21:20,560
היינו צריכים להפריד בין הסיח
לפרד, כל אחד אמור להיות במרעה בנפרד.

228

01:21:31,640 <-- 01:21:26,560
משפחתי הייתה משפחה מאוד מכובדת
שחיה באושר ובעושר.

229

01:21:35,800 <-- 01:21:31,720
כל התושבים רחשו כבוד למשפחה שלי, אף אחד

לא הורשה להיכנס למתחם של המשפחה.

230

01:21:41,560 <-- 01:21:37,280
היו לכם כלבים או חתולים?

231

01:21:50,640 <-- 01:21:42,720
לחלק מהדודים שלי היו כלבים,
אבל חתולים היו לכולם, כדי לתפוס עכברים.

232

01:21:57,960 <-- 01:21:50,880
היה לי כלב אבל הרעילו לי אותו,
לכן הפסקתי לגדל כלבים מאז אותו אירוע.

233

01:22:02,160 <-- 01:21:58,520
לאימא שלי היה כלב ממש חזק.

234

01:22:07,480 <-- 01:22:02,840
הכלבים היו למטרת שמירה על המתחם
או הבקר והצאן, אסור להכניס כלבים לבית.

235

01:22:14,720 <-- 01:22:08,160
את הכלב קשרנו בחוץ בשרשת
כדי שלא ינשוך אנשים.

236

01:22:20,760 <-- 01:22:14,800
בבוקר לקחנו את הכלב כדי לעשות את צרכיו
ואחרי זה שוב קשרנו אותו בשרשת

237

01:22:22,040 <-- 01:22:20,840
בערב שוב התרנו אותו מהשרשת.

238

01:22:29,000 <-- 01:22:23,120
מאיפה השגת את הכלב?
-לקחתי מאחד הנוצרים.

239

01:22:38,280 <-- 01:22:31,280

הרעילו את הכלב כתוצאה מקנאה.
הכלב גונן כשהגנבים רצו לגנוב,

240
01:22:41,920 <-- 01:22:39,000
בסופו של דבר הכלב נהרג,
לא נורא.

241
01:22:46,160 <-- 01:22:42,160
מי רצה לגנוב? ספר לנו בבקשה, בפרוט.

242
01:22:53,400 <-- 01:22:46,560
בגלל שהצאן והבקר היו במכלאות נפרדות
הכלב עמד על המשמר שלא יגנבו

243
01:23:00,880 <-- 01:22:53,480
תמיד הנביחות של הכלב העיר אותי,
כנראה שבגלל זה הרעילו אותו.

244
01:23:04,720 <-- 01:23:00,960
ראיתי אותו במו עיניי כשילל
והתמוטט מולי.

245
01:23:11,320 <-- 01:23:04,800
לכן הפסקתי לגדל כלבים,
אבל לאמי היה לה כלב ממש חזק.

246
01:23:17,920 <-- 01:23:13,000
כמה שנים גידלת אותו?
-בערך שנה וחצי.

247
01:23:25,280 <-- 01:23:18,840
מאותו הרגע הפסקתי לגדל
סמכתי רק על הנשק האישי שלי.

248
01:23:30,440 <-- 01:23:27,720
מאיזה גיל התחלת להחזיק רובה?

249

01:23:41,680 <-- 01:23:31,520

החזקתי בנשק בגיל 18,
משום שלאבא שלי היו שני רובים,

250

01:23:45,920 <-- 01:23:41,760

הוא אפשר לאחיינים שלו להשתמש בנשק,
לפעמים גם אני לקחתי את הרובה.

251

01:23:51,120 <-- 01:23:46,000

אבא לא הסכים לי שמא אפגע במישהו
בטעות, לכן כעס עלי כשלקחתי.

252

01:23:53,320 <-- 01:23:51,200

לכן לרוב לקחתי את הנשק
שלא בנוכחותו.

253

01:23:57,440 <-- 01:23:54,600

אחר כך כבר התחתנתי.

254

01:24:01,400 <-- 01:23:58,360

חמי נתן לי את הנשק ביום חתונתי.

255

01:24:08,520 <-- 01:24:02,280

דוד שלי שידך לי אישה
עוד כשהייתי בן 18.

256

01:24:14,480 <-- 01:24:09,880

במקביל אבא שלי יצא לחפש לי שידוך.

257

01:24:16,560 <-- 01:24:15,080

שנינו לא הכרנו זה את זו.

258

01:24:24,320 <-- 01:24:18,080

כשאבא שלי החל לחפש לי שידוך
מיד דוד שלי רץ לשדך לי מישהי שהוא הכיר

259

01:24:32,680 <-- 01:24:24,400
על מנת להוכיח שהוא רציני מול משפחתה
נתן להם בר (כסף).

260

01:24:39,920 <-- 01:24:32,760
אז פנה לאבא שלי ואמר לו "מר דסה,
כבר שידכתי לו מישהי, אל תטרח".

261

01:24:42,000 <-- 01:24:40,000
הודיע לאבא שלי שהצליח לשדך לי מישהי,
והוסיף "אבא של הכלה הבטיח לתת רובה"

262

01:24:48,280 <-- 01:24:42,080
מיד אבא שלי ענה "מה אכפת לי מהנשק,
העיקר שתהיה אישה הגונה, יש לי רובים".

263

01:24:55,000 <-- 01:24:48,360
אחרי זה התחתנתי...

264

01:24:59,800 <-- 01:24:55,480
תסביר לי מה זה אומר?
-התחתנתי.

265

01:25:01,480 <-- 01:24:59,880
התחתנתי ברוב פאר והדר.

266

01:25:12,720 <-- 01:25:02,360
המשפחה שלי שחטה שני שוורים,
גם בצד של רעייתי הכינו חגיגה גדולה.

267

01:25:15,040 <-- 01:25:13,080
סבא שלי קשר סביב ראשי את הקשרה

268

01:25:18,080 <-- 01:25:15,120
מה זה קשרה? -זה סוג של סרט
שחתן חייב לקשור סביב ראשו.

269

01:25:27,320 <-- 01:25:18,160
הקשרה עשויה משזירה של
חוט אדום ושני חוטים לבנים

270

01:25:30,520 <-- 01:25:27,400
את הסרט הזה קשרו סביב ראשי,
על המצח.

271

01:25:33,760 <-- 01:25:30,800
גם השושבין הראשי קשר
את הקשרה כמו החתן.

272

01:25:37,520 <-- 01:25:34,240
תפקידו של תת שושבין (שושבין צעיר בגיל)
הוא לשמור על החתן והכלה.

273

01:25:42,680 <-- 01:25:38,000
אחר כך הקיים...

274

01:25:46,880 <-- 01:25:43,120
הקיים בירך אותנו, קודם כל
הוא שם את הקשרה על האדמה,

275

01:26:02,640 <-- 01:25:48,320
אחר כך שם את הקשר על הברכיים שלי,
ובשלב אחרון קשר את הסרט סביב ראשי.

276

01:26:09,640 <-- 01:26:03,920
בסיום הקשירה כולם מחאו כפיים בשמחה.

277

01:26:16,600 <-- 01:26:10,160
הקיים החל לשיר (בשפת הגעז...),
עם מחיאות כפיים.

278

01:26:21,400 <-- 01:26:17,160

ברגע שכולם מצטרפים וזו כבר חגיגה גדולה,
שירים וריקודים, שישו ושימחו.

279

01:26:24,280 <-- 01:26:21,720
אחרי הטקס של הקשרה
הלכנו למשפחה של הכלה

280

01:26:28,160 <-- 01:26:24,440
מה משמעות טקס הקשרה?
-זה סוג של אות, כמו דגל,

281

01:26:33,720 <-- 01:26:28,240
זה מנהג שהיהודים נהגו לבצע
וסוג של אות.

282

01:26:44,120 <-- 01:26:33,800
אפילו הנוצרים המקומיים קינאו בנו,
באו במיוחד כדי לראות במו עיניהם.

283

01:26:51,000 <-- 01:26:44,880
חברים או ידידים טובים שלנו נלחמו
על הזכות לשמש כשושבינים שלנו,

284

01:26:52,280 <-- 01:26:51,080
רק על מנת לראות את הקשרה.

285

01:27:02,640 <-- 01:26:53,280
הסרט עשוי בצורת שזירה עם שני הצבעים,
אדום ולבן.

286

01:27:07,400 <-- 01:27:03,320
זה היה נשאר קשור במשך עשרה ימים,
גם כך החתן וכלה לא נכנסו לבית 10 ימים.

287

01:27:11,520 <-- 01:27:07,480
במשך הימים הללו הם שוהים בחופה,
חתן וכלה לא נכנסים לבית.

288

01:27:21,680 <-- 01:27:11,720

אם חלילה הכלה איננה בתולה,
החתן חותך וזורק הצידה את הקשרה.

289

01:27:25,600 <-- 01:27:22,480

רק רגע בבקשה, ספר לי מה שהיה אצלך.
כן?

290

01:27:29,080 <-- 01:27:25,680

מה היה המרחק בין הכפר שלך
לכפר של אשתך? כמה זמן הליכה?

291

01:27:33,200 <-- 01:27:29,160

איך התארגנתם והלכתם אל הכלה?
ספר לי בבקשה כל מה שאתה זוכר.

292

01:27:39,920 <-- 01:27:33,280

מה שאני זוכר זה שיצאנו
מהבית בערך בשעה שמונה בבוקר.

293

01:27:46,640 <-- 01:27:40,000

ליוו אותנו הרבה חברים,
הרבה שושבינים.

294

01:27:52,360 <-- 01:27:46,880

הגענו למשפחתה של אשתי פחות או יותר
בשעה 10 בבוקר.

295

01:28:00,360 <-- 01:27:53,840

בכניסה לשכונה שהינו מעט זמן משום נהוג
להיכנס עם שירים וריקודים

296

01:28:04,000 <-- 01:28:00,920

עם הרבה צהלות ותרועות שמחה,
הצד של הכלה ושל החתן שרים במקביל.

297

01:28:11,160 <-- 01:28:04,520

הצד של הכלה שרו "איננו נותנים
לכם להיכנס אלינו כך סתם וכו'..."

298

01:28:15,040 <-- 01:28:11,800

מטרת השיר היא לעכב את הצד של החתן
על מנת שימשיכו לרקוד עם הרבה שמחה

299

01:28:19,200 <-- 01:28:15,520

אחרי הריקוד נתנו מתנה לכל השושבינים,
סבון או בושם.

300

01:28:22,600 <-- 01:28:19,280

רק אחר זה נתנו לנו להיכנס לסוכת
השמחה.

301

01:28:24,840 <-- 01:28:22,720

נתנו לנו רשות להיכנס,
נכנסו.

302

01:28:36,800 <-- 01:28:25,080

אם זו משפחה דלת אמצעים, אחרי ארוחה
ושתיה משחררים את החתן וכלה לדרכם.

303

01:28:39,880 <-- 01:28:37,200

אם זו משפחה אמידה, לא מסכימה שהחתן
וכלה יחזרו באותו יום לביתם.

304

01:28:41,640 <-- 01:28:39,960

מחייב אותם להישאר כל הלילה לחגיגות.

305

01:28:43,280 <-- 01:28:41,840

מה עשיתם בחתונה שלך?

306

01:28:47,640 <-- 01:28:43,360

אצלי היה שונה, משום ששתי

המשפחות היו עשירות.

307

01:28:57,160 <-- 01:28:48,920
בגלל שהיינו ממש עשירים, הצטרפו אלינו
עוד מלווים בנוסף לחברים שלקחתי עמי.

308

01:29:03,240 <-- 01:28:58,720
ליוו אותי מעל חמישים מלווים
למשפחתה של הכלה, תפסנו חצי מהאולם.

309

01:29:06,040 <-- 01:29:04,640
זה בכלל לא הזיז למשפחה של הכלה.

310

01:29:12,040 <-- 01:29:06,120
היו שם הרבה נגנים, ניגנו במסנקו
(כלי נגינה הדומה לעוד, כינור)

311

01:29:14,000 <-- 01:29:12,120
היו הרבה נגנים משני צדי החופה.

312

01:29:17,720 <-- 01:29:14,200
למחרת בבוקר, נתנו לנו את הכלה.

313

01:29:25,400 <-- 01:29:20,080
היו לי חברים נוצרים שאבטחו
ושימחו אותי במהלך החתונה.

314

01:29:30,720 <-- 01:29:26,040
בטקס חופה וקידושין האבא של הכלה
העניק לי מתנה רובה שנקרא "אצ'יר מנשר".

315

01:29:33,840 <-- 01:29:30,800
מה זה?
-רובה.

316

01:29:36,320 <-- 01:29:33,920

אבא של הכלה הניף את הנשק
"הנני מעניק לך אצ'יר מנשר,

317

01:29:38,400 <-- 01:29:36,400
"כמוכן, אני מעניק לך עם התחמושת
שרשיר שלם של כדורים"

318

01:29:42,400 <-- 01:29:39,320
ניגשתי אליו בהכנעה וקיבלתי את הנשק.

319

01:29:44,960 <-- 01:29:42,480
זכיתי באישה וברובה והלכתי משם.

320

01:29:52,760 <-- 01:29:46,760
אחרי שסעדנו ושתינו יצאנו לדרכנו.

321

01:29:55,640 <-- 01:29:52,840
מתי ראית אותה (את הכלה) בפעם הראשונה?
-מה?

322

01:29:58,560 <-- 01:29:56,440
רק באותו יום ראיתי אותה,
לא הכרתי אותה לפני.

323

01:30:04,600 <-- 01:29:59,040
רק באותו יום ראינו זה את זה,
לא הכרנו זה את זה.

324

01:30:08,120 <-- 01:30:05,480
לא הכרתי אותה לפני,
הכל רק דרך ההורים, לא הכרתי אותה.

325

01:30:14,960 <-- 01:30:08,840
איך הגבת?
-כשראיתי אותה הרגשתי שזה מה שרציתי!

326

01:30:18,160 <-- 01:30:16,360
לקחתי אותה בשמחה רבה.

327
01:30:22,960 <-- 01:30:18,760
אחרי שהלכנו לבית הורי, שהינו בחופה
עשרה ימים.

328
01:30:30,560 <-- 01:30:23,760
ביום העשירי לכבוד כניסתנו לבית
הכניסו אותנו בליווי שירים וריקודים.

329
01:30:34,440 <-- 01:30:31,840
שרנו ורקדנו המון...

330
01:30:41,800 <-- 01:30:35,120
אחרי שנכנסו, יש טקס תליית הקשרה
בראש העמוד שתומך את התקרה במרכז הבית.

331
01:30:44,200 <-- 01:30:43,760
קשרנו את הסרט על העמוד שבמרכז הבית.

332
01:30:48,400 <-- 01:30:45,320
מאותו יום והלאה חיינו באושר ובעושר.

333
01:30:51,280 <-- 01:30:48,800
בת כמה הייתה רעייתך?
האם היא באה מרצונה או בכפייה?

334
01:30:57,800 <-- 01:30:51,760
כשהלכנו אל ההורים של הכלה
ליוו אותי מעל חמישים חברים

335
01:31:05,120 <-- 01:31:00,000
קדמו את פנינו בהרבה פאר וכבוד,

336
01:31:08,320 <-- 01:31:06,000

הכניסה חייבת להיות בליווי שירים
וריקודים.

337

01:31:12,960 <-- 01:31:08,960
בכניסה לחופה חייבים לשיר שירים
מיוחדים שמראים על גבורה.

338

01:31:17,440 <-- 01:31:13,440
השושבינים של הכלה שרו ורקדו
חייבו אותנו לשלם להם דמי מעבר.

339

01:31:22,240 <-- 01:31:17,680
הם דרשו דמי מעבר אל החופה,
לכן נתנו בשמים ומטפחות.

340

01:31:24,200 <-- 01:31:22,560
אחרי ששילמנו דמי מעבר הרשו לנו
להיכנס אל החופה.

341

01:31:30,240 <-- 01:31:25,200
מי נתן?
-אנחנו, הצד של החתן, נתנו לצד של הכלה.

342

01:31:39,760 <-- 01:31:30,320
אחרי שנכנסנו לחופה אכלנו ארוחת ערב,
אחרי זה התחלנו לרקוד.

343

01:31:46,360 <-- 01:31:40,920
לאורך כל הלילה רקדנו ללא הפסקה,
לא נרדמנו אפילו לרגע.

344

01:31:55,600 <-- 01:31:47,480
למחרת בבוקר פנו אלינו המשפחה של הכלה,
"אנחנו נותנים לכם את הכלה, היו מוכנים"

345

01:31:59,160 <-- 01:31:55,680
"נא קבלו את הכלה וקחו אותה אל משפחתכם"

346

01:32:08,200 <-- 01:32:00,080

יצאנו מחוץ לחופה, הטקס נוהל בחוץ.
משפחתה נשאה אותה על הגב

347

01:32:15,560 <-- 01:32:09,080

באו אלינו בתופים ובמחולות בליווי נגנים,
במקביל גם אנחנו שרנו ורקדנו לכבודה

348

01:32:20,800 <-- 01:32:16,680

צמצמנו טווח אלה מול אלה,
אחד השושבינים נשא, לקח אותה מהם.

349

01:32:24,440 <-- 01:32:20,880

מי נשא אותה על הגב?
-מישהו מהצד של הכלה נשא אותה על הגב

350

01:32:28,080 <-- 01:32:24,800

המנהג מחייב שזה לא יהיה קרוב משפחה,
לא קרוב משפחה.

351

01:32:32,840 <-- 01:32:28,160

רק מישהו שאיננו קרוב משפחתה
יכול לסחוב אותה על הגב.

352

01:32:39,080 <-- 01:32:32,920

מאוחר יותר הוא נשבע להיות ערב לה.
-מה הוא נשבע?

353

01:32:42,880 <-- 01:32:39,160

הוא נשבע בזו הלשון "אני מתחייב לראותך
כמו אחותי ואני אהיה לך לאח".

354

01:32:45,480 <-- 01:32:42,960

אותו הבחור שנשא אותה על הגב.

355

01:32:56,000 <-- 01:32:46,840
גם אני והיא נשבענו זה לזו "הנני מתחייבת
לראות אותך, אני אהיה לך לאחות".

356
01:33:03,080 <-- 01:32:56,400
זה בעצם החוזה בינינו, אותו השושבין
עמד מולי והצהיר "הנה לך רעייתך".

357
01:33:08,800 <-- 01:33:03,760
אחרי שעברה אלינו המשכנו בטקס החתונה,

358
01:33:17,280 <-- 01:33:09,520
אותם המלווים החלו לשיר שירי גבורה
והלל לכבודי ולכבוד הכלה, אני באמצע.

359
01:33:19,920 <-- 01:33:17,360
בסיום השירה דרשו ממני להושיט
את ידי כאות כבוד, כך עשיתי כמצוותם.

360
01:33:24,440 <-- 01:33:20,000
התכופפתי כמעין קידה מול הורי הכלה.

361
01:33:33,480 <-- 01:33:25,840
אחרי קידה והכנעה מול ההורים שלה,
מיד אביה שלף רובה והעניק לי מתנה.

362
01:33:38,720 <-- 01:33:34,000
כמובן הושטתי את שתי ידי וקיבלתי
את המתנה, נשק אישי.

363
01:33:42,240 <-- 01:33:38,800
בנוסף לרובה אביה נתן לי שרשיר
כדורים,

364
01:33:45,840 <-- 01:33:42,600
עמדתי זקוף ופרשתי את השרשר
על הכתפיים ופניתי אחורה.

365

01:33:47,400 <-- 01:33:46,160

מה הכוונה להושיט ידיים?

366

01:33:51,760 <-- 01:33:47,880

להושיט קדימה שתי ידיים צמודות זו לזו
ולקוד קמעה כאות הכנעה וכבוד להוריה.

367

01:33:54,960 <-- 01:33:51,840

אמרתי "בורך אדוני מפי עליון
על מתנה הזו" וקדתי בליווי הושטת ידיים.

368

01:33:56,880 <-- 01:33:55,040

זו הכרת טובה וכבוד להורים של רעייתי.

369

01:34:04,480 <-- 01:33:57,000

אחרי זה חזרנו לכפר שלנו ברכיבה
על סוסים.

370

01:34:15,800 <-- 01:34:08,000

אחד השושבינים עלה אתה לסוס
ותמך בה שלא תיפול מהסוס.

371

01:34:20,640 <-- 01:34:16,920

כך חזרנו למקום שלנו (לבית הורינו).

372

01:34:25,720 <-- 01:34:21,040

בדרך היו עליות וירידות, אבל אם זו
ירידה תלולה הובילו את הכלה בזהירות.

373

01:34:32,280 <-- 01:34:26,400

בעלייה חדה השושבינים סחבו אותה
על גביהם ברוטציה.

374

01:34:39,320 <-- 01:34:33,560

בסוף העלייה העלו אותה שוב על הסוס

להמשך הדרך.

375

01:34:41,440 <-- 01:34:40,000
למה כל זה? אסור לה לגעת בקרקע?

376

01:34:46,320 <-- 01:34:42,080
מה פתאום?! מותר לה לדרוך על הקרקע
אבל לא ללכת ברגל.

377

01:34:49,600 <-- 01:34:46,760
אסור לה ללכת ברגל, זה אסור.

378

01:34:54,240 <-- 01:34:50,120
זה לא לכבודה לצעוד ברגל,
צריכים להוביל אותה בכבוד והדר.

379

01:35:04,640 <-- 01:34:54,680
הקייסים והזקנים קידמו את פנינו בשירי
מזמור והלל, גם אנו ניגשנו בריקודים.

380

01:35:07,680 <-- 01:35:05,040
סבא שלי היה הקייס לכן הוא שר מזמורים

381

01:35:11,080 <-- 01:35:08,040
בכניסה בירכו אותנו ורק אחרי זה
אפשרו לנו להיכנס פנימה.

382

01:35:13,720 <-- 01:35:11,520
נכנסנו...

383

01:35:17,200 <-- 01:35:14,520
אחרי הכניסה לחופה.

384

01:35:25,080 <-- 01:35:18,120
הכלה הייתה כבר נערה מתגרת...

385

01:35:30,080 <-- 01:35:25,600
הרי נהוג שאם הכלה צעירה מידי אישה זקנה
בודקת אותה אם היא בתולה או לא.

386

01:35:32,320 <-- 01:35:30,440
איך היא בדקה אותה?
-הזקנה יודעת את זה.

387

01:35:36,040 <-- 01:35:33,160
הזקנה בדקה אותה עם מרצע קטן.

388

01:35:40,240 <-- 01:35:36,640
חלילה אם הבחורה לא שמרה על כבודה
ניתן לדעת בקלות.

389

01:35:46,440 <-- 01:35:41,960
אצלי הכלה הייתה נערה בוגרת,
בנוסף לזה היא גם שמרה על כבודה.

390

01:35:54,080 <-- 01:35:46,840
אחרי זה... השושבין המלווה שלי נכנס אל
הקהל בשאגות שמחה ושירי גבורה והלל

391

01:36:03,400 <-- 01:35:56,760
"אשת חיל מי ימצא, בחורה מחונכת והגונה
ששמרה על כבודה ועל כבוד משפחתה

392

01:36:05,560 <-- 01:36:03,960
"זוהי האישה הראויה לבנו של דסה
זוהי האישה הראויה לבנה של טפץ'

393

01:36:07,440 <-- 01:36:05,640
"זוהי האישה הראויה לבנה של דסש
זוהי האישה הראויה לבנו של טרקאי

394

01:36:10,880 <-- 01:36:07,520

"זוהי האישה הראויה לבנה של אלמוש".
בסיום השירה כולם צוהלים משמחה.

395
01:36:15,560 <-- 01:36:10,960
כולם עושים צהלולים.

396
01:36:22,320 <-- 01:36:15,840
המשיכו בשירי הלל וזמרה,
"הללו את התורה, תורת, הללו את דתי

397
01:36:30,000 <-- 01:36:22,760
"הללו את התורה, תורת, הללו את דתי"
זה השיר לפני שממשיכים בטקס.

398
01:36:33,360 <-- 01:36:30,400
אחרי השיר הזה ממשיכים בשירים וריקודים.

399
01:36:40,280 <-- 01:36:33,920
אבל אם חס וחלילה גילו שהבחורה לא בתולה
החתן מיד מסיר מעליו את הקשרה (סרט).

400
01:36:44,080 <-- 01:36:41,120
קורע את הקשרה וזורק אותו על הקרקע.

401
01:36:48,000 <-- 01:36:44,520
אותו השושבין שהתלווה אליה לוקח
אותה בחזרה להוריה כשהיא מושפלת ומבוזה.

402
01:36:51,480 <-- 01:36:48,560
רואים אותה כאישה טמאה וזולה,
אישה זולה.

403
01:36:54,880 <-- 01:36:52,040
זו בעצם אישה שהלכה לגברים אחרים
טרם חתונתה.

404

01:37:03,160 <-- 01:36:55,640
במידה ומתגלה אותו האיש ששכב עמה,
יוטל עליו קנס כבד, הוא חשוף לתביעה.

405

01:37:06,280 <-- 01:37:04,120
הוא עלול להיענש בחומרה.

406

01:37:09,960 <-- 01:37:07,040
דורשים ממנו "טהר אותה לאלתר"
-מה הכוונה?

407

01:37:15,720 <-- 01:37:10,680
הוא נדרש להודות שהוא זה שקיים עמה
בפעם הראשונה שלה.

408

01:37:19,040 <-- 01:37:16,160
ברגע שהוא מודה שהוא זה שעשה
את המעשה, משמעות הדבר שהיא טהורה.

409

01:37:23,360 <-- 01:37:19,440
אחרת אם היא תגיד "אינני מכירה אותו"
אז היא תחשב כטמאה לנצח.

410

01:37:27,720 <-- 01:37:23,440
אף יהודי לא מתחתן עמה, בשום פנים ואופן.
היא תישאר כך ללא רשות להינשא לה.

411

01:37:31,000 <-- 01:37:28,720
מה שזה אומר זה שמצבה מידרדר,
היא נוטשת את משפחתה והולכת לעיר...

412

01:37:32,000 <-- 01:37:31,080
שם היא תהפוך לאימא.

413

01:37:34,640 <-- 01:37:32,240
אמרת שבחתונה נהוג להישאר בחוץ
שבעה ימים.

414

01:37:36,320 <-- 01:37:34,720
כן. חגגנו שבעה ימים בחופה.

415

01:37:38,680 <-- 01:37:36,400
ספר לי בבקשה על זה.
-זו חגיגה שלמה.

416

01:37:43,200 <-- 01:37:38,760
מה עשיתם במשך 7 ימים שלמים?
-שבעה ימים חגגנו ורקדנו

417

01:37:45,400 <-- 01:37:43,600
אכלנו אנג'רה ושתינו טלה

418

01:37:54,000 <-- 01:37:45,480
השכנים הביאו המון אוכל,
מאכל חלבי ועוד הרבה סוגי ומיני מאכלים.

419

01:37:58,720 <-- 01:37:54,080
השושבינים עברו מבית לבית ושרו
כדי לשמח את השכנים.

420

01:38:04,280 <-- 01:37:58,800
השכנים נתנו להם גבינות וחמאה,
היו כאלה שנתנו עוף שלם,

421

01:38:09,760 <-- 01:38:04,880
לכן השושבינים הכינו תבשיל ואכלו
באווירה כיפית ונעימה.

422

01:38:12,320 <-- 01:38:10,240
כל זה מתנהל בסוכת אירועים,
הייתה נוכחות של הרבה אנשים כולל זקנים.

423

01:38:16,320 <-- 01:38:12,400

לא יושבים סתם בחופה.

424

01:38:21,680 <-- 01:38:16,400

לרוב החגיגה הארוכה התקיימה

אצל משפחות עשירות

425

01:38:26,440 <-- 01:38:21,760

אבל במשפחה דלת אמצעים

ניתן לחגוג מיום שני עד חמישי וזהו.

426

01:38:32,120 <-- 01:38:29,560

ביום ראשון ניתן לקיים טקס התרת הקשרה

(סרט על מצחו של החתן).

427

01:38:37,800 <-- 01:38:32,200

אחרי זה הבחור כבר יוצא לעבוד והאישה

מתחילה הכרות ראשונית עם משפחת בעלה.

428

01:38:43,680 <-- 01:38:39,760

הכלה מתחילה להכיר את המשפחה של בעלה.

429

01:38:46,000 <-- 01:38:43,760

אצלי היה שונה משום שהורי היו עשירים,

לכן חגגנו במשך עשרה ימים שלמים.

430

01:38:48,080 <-- 01:38:46,080

עשרה ימים.

431

01:38:54,680 <-- 01:38:48,520

היה שפע של משקאות ושפע של אוכל

חגיגה כיד המלך.

432

01:38:58,320 <-- 01:38:54,760

בחוץ, במגרש פתוח הייתה

תחרות רכיבת סוסים.

433

01:39:00,440 <-- 01:38:58,720
רכיבת סוסים.

434
01:39:04,560 <-- 01:39:01,200
אחרי תחרות רכיבה חזרנו לסוכת האירועים
עם שירים בליווי תופים ומחולות.

435
01:39:06,960 <-- 01:39:05,720
חיינו באושר ובעושר.

436
01:39:09,280 <-- 01:39:07,240
האם רכבת על סוסים?
-בטח.

437
01:39:19,360 <-- 01:39:11,280
אבל לחתן חל איסור מוחלט לרכוב על
סוסים, שמא ייפול מהסוס ויפגע.

438
01:39:27,800 <-- 01:39:20,680
בסמוך, לפני ואחרי החתונה, לחתן אסור
להסתובב לבדו, אלא בליווי חברים.

439
01:39:32,800 <-- 01:39:28,560
לחתן אסור לו ללכת לבדו לדרך ארוכה,
אך ורק בליווי חברים ששמרו עליו.

440
01:39:36,560 <-- 01:39:33,320
נהוג להגיד שחתן חשוף לפגיעות
בתקופת חתונתו.

441
01:39:41,000 <-- 01:39:37,040
אחרי עשרה ימים נכנסתי לביתי
יחד עם רעייתי, היא הפכה חלק מהמשפחה.

442
01:39:45,040 <-- 01:39:43,000
מתי גרתם בבית משלכם?

443

01:39:49,880 <-- 01:39:45,720

בית...

-אני מבקשת שתסביר לי בהרחבה

444

01:39:54,280 <-- 01:39:50,720

מה משמעות לצאת מהבית ולגור בבית משלך,
אלו רהיטים הייתם צריכים לצורך זה?

445

01:39:56,880 <-- 01:39:55,320

טוב. -תסביר לי לפרטי פרטים.

446

01:40:01,800 <-- 01:39:57,000

ראשית כל, בניתי את ביתי, בית מפואר,
עוד כשהייתי אצל הורי בניתי בית מפואר.

447

01:40:04,040 <-- 01:40:03,320

בניתי לי בית מפואר...

448

01:40:13,640 <-- 01:40:05,720

אחרי שהבנייה הסתיימה פניתי לאבא שלי
לקבל ממנו רשות לעבור לבית שבניתי.

449

01:40:16,760 <-- 01:40:14,560

ביקשתי ממנו "תן את ברכתך לעבור בית".

450

01:40:21,720 <-- 01:40:17,360

ענה לי "טוב בני, הייתי שמח שתמשיך
לגור עמי, אבל אם זה רצונך

451

01:40:25,080 <-- 01:40:22,200

"אני נותן לך חמישית מהיבול שלי"

452

01:40:30,680 <-- 01:40:25,160

הוא חילק מתוך חמישה שקי תבואה
אחד לי וארבעה לו.

453

01:40:34,360 <-- 01:40:31,600
את זה הוא הבטיח לתת לי.

454

01:40:37,280 <-- 01:40:35,240
את מה שהוא נתן לי אגרתי בממגורה
עד שהתמלאה.

455

01:40:55,440 <-- 01:40:43,440
היו לי תיש אחד וכבש, את הכבש ירשתי
עוד כשהייתי ברשות אבי

456

01:40:58,520 <-- 01:40:56,640
אבל את התיש קניתי מאוחר יותר.

457

01:41:04,000 <-- 01:41:00,960
יום אחד פניתי לאבא וסיפרתי לו
"אני רוצה להזמין אנשים לסעודה"

458

01:41:05,720 <-- 01:41:04,400
אבא אמר לו "תזמין".

459

01:41:13,480 <-- 01:41:06,360
שלחתי שליחים להורים של רעייתי
"אני מקיים מסיבת חנוכת בית"

460

01:41:17,120 <-- 01:41:14,040
"לכן אני מתכבד להזמין לכם לבוא
לכבדני בנוכחותכם".

461

01:41:21,280 <-- 01:41:17,600
בנוסף לאלה הזמנתי גם אנשים
מכובדים נוספים.

462

01:41:28,080 <-- 01:41:22,240
שחטנו את התיש ואת הכבש,
כל השכנים התאספו.

463

01:41:44,600 <-- 01:41:28,640
כל אורח הביא לנו מתנה, כוסות לשתייה,
אמי נתנה לנו מחבת להכנת אנג'רה.

464

01:41:47,680 <-- 01:41:45,000
בנוסף לאלה נתנה לנו מוסב
(מעין כלי הגשה לאנג'רה).

465

01:41:53,640 <-- 01:41:48,840
גם כן קערה גדולה להכנת הבצק.
את כל אלה אמי נתנה לנו.

466

01:42:10,840 <-- 01:41:55,960
חמתי הביאה לנו תבלין חריף בכד ענק,
בנוסף ההורים שלה הביאו סכיני מטבח.

467

01:42:15,680 <-- 01:42:11,560
אחת השכנות נתנה לנו שק מעור,

468

01:42:22,720 <-- 01:42:16,880
אחד השכנים נתן לי רצועה ארוכה מעור,
כדי לקשור משא על גבי חמור או סוס.

469

01:42:27,120 <-- 01:42:23,400
הבית החדש התמלא במתנות,
רהיטים ומצרכים בסיסים כדי להתקיים.

470

01:42:29,320 <-- 01:42:27,920
פינקו אותנו במתנות והלכו.

471

01:42:35,680 <-- 01:42:29,880
הבית שבנית היה במתחם של אביך או רחוק?
-באותו מתחם של אבא שלי

472

01:42:38,760 <-- 01:42:36,800

מול הבית של ההורים שלי.

473

01:42:41,000 <-- 01:42:39,800
מול הכניסה של הבית ההורים שלי.

474

01:42:47,920 <-- 01:42:42,560
לא יכולתי לבנות רחוק מהם
משום שאני תלוי בהם מכל הבחינות.

475

01:42:52,840 <-- 01:42:48,800
הייתי סיבה נוספת לכך שגרנו בשכנות
עם ההורים. נניח אם באים אורחים

476

01:42:59,080 <-- 01:42:54,160
נתנו כבוד להורים לבצוע או לברך
על האוכל לכבוד האורחים.

477

01:43:03,000 <-- 01:43:00,280
רעייתי הביאה את האוכל כדי שאבי יברך על
האנג'לה ועל הטלה (בירה אתיופית).

478

01:43:07,000 <-- 01:43:03,880
לכן את האורחים ארחנו אצל ההורים,
מפאת כבוד ההורים.

479

01:43:09,520 <-- 01:43:07,480
רחצנו את רגליהם של האורחים.

480

01:43:11,640 <-- 01:43:10,000
גם אני רחצתי את רגליהם של האורחים.

481

01:43:16,320 <-- 01:43:11,720
מה הכוונה?
-רחצנו את רגליו של האורח שבא מרחוק

482

01:43:17,400 <-- 01:43:16,400

לא היה מים בשפע כמו בארץ.

483

01:43:19,800 <-- 01:43:17,480

חיממנו מים כדי לרחוץ
את רגליהם של האורחים.

484

01:43:23,600 <-- 01:43:19,880

פיניתי את מיטתי לטובת הכנסת האורחים.

485

01:43:27,880 <-- 01:43:23,680

מאיפה שאבתם מים?
-ממעין או מנהר זורם

486

01:43:34,920 <-- 01:43:27,960

אנחנו גרנו קרוב למעין.

487

01:43:44,720 <-- 01:43:35,000

אבל בחודש הקיץ המעין התייבש,
גם כך גרו הרבה אנשים בסביבה.

488

01:43:47,720 <-- 01:43:44,800

מה שכן היה נהר בסמוך אלינו
שאף פעם לא התייבש.

489

01:43:54,840 <-- 01:43:47,800

שלחתי פעם את בני למכור תבואה בשוק
ובכסף הזה הוא קנה מיכל ענק.

490

01:43:59,440 <-- 01:43:54,920

לשם מה המיכל?
-זה מיכל מים שנישא על גבי חמור

491

01:44:06,160 <-- 01:44:00,040

הכמות שהמיכל מכיל בתוכו שווה לשני כדי
חרסינה גדולים.

492

01:44:11,720 <-- 01:44:07,160
אני חייב להגיד שזו הייתה עסקה מוצלחת.

493
01:44:15,000 <-- 01:44:12,360
במיכל שהוא קנה עשינו הרבה שימושים.

494
01:44:17,320 <-- 01:44:15,320
תסביר לי בבקשה מהי הכנסת אורחים?

495
01:44:20,120 <-- 01:44:17,800
אתה נהגת לרחוץ את רגליהם של האורחים?

496
01:44:25,440 <-- 01:44:20,560
רגע... אם באו אורחים מבוגרים אז אני
רחצתי את רגליהם, אחרת אשתי רחצה.

497
01:44:30,280 <-- 01:44:26,480
גם אחים שלי רחצו, בעצם כולנו רחצנו
את רגליהם של האורחים.

498
01:44:33,800 <-- 01:44:31,080
תלוי בכמות האורחים,
כולנו סייענו זה לזה.

499
01:44:38,960 <-- 01:44:34,480
אחרי רחיצת רגלים האורחים נכנסו
לבית כדי לאכול ארוחת ערב,

500
01:44:45,360 <-- 01:44:39,920
אנו שירתנו אותם מהתחלה עד הסוף,
הגשנו אנג'רה ומזגנו טלה.

501
01:44:50,480 <-- 01:44:46,160
אחר כך קיבלנו הוראה מההורים לסדר
לאורחים את המיטות,

502

01:44:54,480 <-- 01:44:50,560
יקירתי, כך הוא מנהגנו.

503
01:44:58,880 <-- 01:44:54,800
אבל, לצערי כאן בארץ הזאת,
הדת כבר איננה קיימת.

504
01:45:01,280 <-- 01:44:59,400
לא שומרים על השבת.

505
01:45:05,080 <-- 01:45:01,880
לטעמי גם הקייסים לא מובילים אותנו
בדרך הישרה.

506
01:45:06,960 <-- 01:45:06,160
לא מובילים אותנו...

507
01:45:10,160 <-- 01:45:08,840
ביום היוולדו כל בן נימול.

508
01:45:15,000 <-- 01:45:12,240
אישה בווסת יושבה מחוץ לבית שבע ימים.

509
01:45:19,560 <-- 01:45:15,080
כל מי שנטמא למת
נשאר מחוץ למחנה שבעה ימים.

510
01:45:23,080 <-- 01:45:19,640
לכל איש היה אב רוחני
(כמאמר המשפט עשה לך רב).

511
01:45:33,200 <-- 01:45:23,800
כשמישהו נפטר הקייסים התפללו תפילת
אשכבה לאורך כל הלילה עד הבוקר.

512
01:45:43,760 <-- 01:45:33,560

מה זה אב רוחני?
-נניח שאני אדם רגיל אבל את קייס (רב)

513
01:45:49,520 <-- 01:45:44,480
אני ניגש לקייס ומצהיר "אם אגנוב
או אחטא אני מבקש ממך להענישני על חטאי".

514
01:45:56,680 <-- 01:45:50,360
אני בעצם מבקש מהקייס להיות אב רוחני
למשך חיי כדי להדריך אותי בדרך ישרה.

515
01:46:01,280 <-- 01:45:57,080
מבחינתי, אם גנבתי או סטיתי מהדרך הנכונה,
אני מאשר לך להעניש אותי.

516
01:46:05,720 <-- 01:46:01,680
אם נאפתי, הקייס רשאי להעניש אותי.
כמובן שאני מבטיח לא לבגוד.

517
01:46:11,720 <-- 01:46:07,320
האם גם אתה אמרת כך?
-בטח, כל הקייסים הם שלי.

518
01:46:20,520 <-- 01:46:12,720
כמה אבות רוחניים יש?
-רק אחד, בארץ יש כמה.

519
01:46:23,200 <-- 01:46:21,440
תספר לי בבקשה מה שאתה זוכר באתיופיה.

520
01:46:25,680 <-- 01:46:23,280
באתיופיה, אחי הגדול הוא קייס,
קייס גובזה.

521
01:46:32,960 <-- 01:46:27,520
אני וקייס גובזה גרנו באותו כפר,
הוא נשאר מאחור

522

01:46:34,880 <-- 01:46:33,400

אני עליתי לארץ ב1976
(לפי ספירה מערבית 1984)

523

01:46:38,600 <-- 01:46:35,400

כשעליתי לארץ לקחתי את קייס איילין
כאב רוחני.

524

01:46:43,160 <-- 01:46:39,120

לכל קייס נתתי צדקה
או סוג של תרומה לכהן.

525

01:46:48,920 <-- 01:46:43,800

לא כ"כ נעים לי להגיד שנתתי,
אבל עד היום אני נוהג לתת לקייסים תרומה.

526

01:46:53,320 <-- 01:46:50,240

בן כמה היית כשביקשתי
שיהיה לך אב רוחני?

527

01:46:56,720 <-- 01:46:53,960

אחרי שעברתי לביתי החדש,
כי לפני כן הייתי ברשות הורי.

528

01:46:59,760 <-- 01:46:57,160

כל האחריות הייתה על ההורים שלי.

529

01:47:07,920 <-- 01:47:01,040

אבל אחרי שהתבגרתי או שנהייתי עצמאי
הרשיתי לעצמי שיהיה לי אב רוחני.

530

01:47:19,760 <-- 01:47:08,520

אבי נפטר בשנת 1951,
באותה תקופה אחי עדיין לא מונה לקייס.

531

01:47:22,560 <-- 01:47:20,080
סבא שלי נפטר, גם אב רוחני של אמי נפטר.

532
01:47:34,840 <-- 01:47:23,040
קייס גובזה עדיין היה במהלך לימודים
להתמנות לקייס, הוא עבר אתנו לאנקש.

533
01:47:39,320 <-- 01:47:36,360
הוא גר באזור גונדר יחד עם סבים שלי.

534
01:47:45,400 <-- 01:47:41,920
מאוחר יותר ביקשנו ממנו לעבור אלינו
לכפר שלנו

535
01:47:55,560 <-- 01:47:46,280
אנחנו בתור האחים עבדנו
בחקלאות גם עבדנו.

536
01:48:00,400 <-- 01:47:55,920
עזרנו לקייס גובזה בפרנסה עד שהוא
הסתדר בכוחות עצמו.

537
01:48:05,000 <-- 01:48:02,280
אחרי זה כבר אמרנו לו שישתדר בכוחות עצמו
עד שנולדו לו ילדים.

538
01:48:13,680 <-- 01:48:05,200
בנוכחות נכבדה של מלא קייסים הוא מונה
לקייס (מנהיג רוחני, רב).

539
01:48:24,160 <-- 01:48:15,000
אחרי שמונה לקייס, אנחנו טיפחנו אותו
ונעזרנו בו גם מבחינה רוחנית.

540
01:48:30,720 <-- 01:48:24,680
כל דבר עשינו אצלו, טקס בציעת חלה
התקיים אצלו בבית, כולל בחגים.

541

01:48:40,080 <-- 01:48:32,400
כתוצאה מהחוסר סדר שנוצר באתיופיה בעקבות
מלחמת אזרחים, רבים עזבו את אתיופיה.

542

01:48:44,680 <-- 01:48:41,640
בכפר נשארנו רק אני וקייס גובזה.

543

01:48:50,040 <-- 01:48:46,680
קמו עלי הרבה אויבים
על מנת לבזוז את רכושי.

544

01:48:55,040 <-- 01:48:51,240
ברשותך, אני מחזירה אותך מעט לאחר.
איך בניתם את הבתים?

545

01:48:58,800 <-- 01:48:55,600
גג הבית עשוי מגבעולי קש.

546

01:49:05,320 <-- 01:48:59,560
קודם כל בנינו את היסודות, את הקירות
באמצעות עצים ואבנים

547

01:49:13,200 <-- 01:49:05,760
אחר כך אטמנו את הקירות באמצעות בוך
או טיט, איטום מוחלט.

548

01:49:15,720 <-- 01:49:13,600
סיתתנו יפה את הפתח והרכבנו את הדלת.

549

01:49:18,200 <-- 01:49:16,520
גג הבית עשוי מגבעולי קש.

550

01:49:25,440 <-- 01:49:18,680
מאוחר יותר נהייתי אמיד, עשיר.

551

01:49:30,840 <-- 01:49:26,600

הראשון שבנה בית מפח גלי בכפר,
זה אני הייתי.

552

01:49:32,800 <-- 01:49:31,320

הראיתי לשאר התושבים.

553

01:49:42,640 <-- 01:49:34,400

באזור אנקש, רק למישהו בכיר בשלטון
היה בית מפח גלי.

554

01:49:45,760 <-- 01:49:43,760

אף אחד אחר לא בנה מפח גלי.

555

01:49:50,040 <-- 01:49:46,400

כשהחלטתי לבנות בית מפח גלי,
פתאום באו להתגורר אצלנו הטיגרים

556

01:49:53,880 <-- 01:49:51,200

בגלל שברחו מהאזור שבו הם גרו לפני כן.

557

01:50:04,600 <-- 01:49:54,520

בניתי ארבעה קירות מפח גלי,
בניתי את הבית שלי מ 84 חתיכות פח גלי.

558

01:50:16,080 <-- 01:50:06,200

אז שאר התושבים אמרו, "איך יתכן שיהודי
בונה בית מפואר כזה

559

01:50:21,360 <-- 01:50:16,480

"הרי אנחנו הרבה יותר מכובדים ממנו"
ואז כולם הרסו את בתיהם ובנו בית כשלי.

560

01:50:28,360 <-- 01:50:22,440

הם אמרו "איך יתכן שהילד הזה
הצליח לבנות בית מפואר כזה?"

561

01:50:31,200 <-- 01:50:28,800
אפילו הכנסיות לא נבנו כך.

562

01:50:39,960 <-- 01:50:31,720
האיש שבנה לי את הבית הוא באמת
אמן אמת, קראו לו מהרי מיניוואב,

563

01:50:42,360 <-- 01:50:41,520
הוא יהודי.

564

01:50:45,800 <-- 01:50:42,880
הוא בנה לי את הבית בצורה ממש מפוארת.

565

01:50:52,640 <-- 01:50:46,320
אנשים ביקשו ממני שאביא להם את אותו
האיש שבנה לי את הבית.

566

01:50:57,400 <-- 01:50:52,800
לקחתי אותו אליהם, שילמו לו 100 בר עבור
בניית בית אחד.

567

01:51:03,160 <-- 01:50:58,160
כל פעם התלוויתי אליו לכל עבודה וראיתי
איך הוא בנה עד שלמדתי את המקצוע.

568

01:51:07,120 <-- 01:51:03,760
עם הזמן הפכתי לבנאי לסוג הבתים האלו.

569

01:51:12,240 <-- 01:51:07,640
שכרתי הרבה עובדים לעבודת החקלאות,
היו לי הרבה סוגי גידולים.

570

01:51:17,400 <-- 01:51:12,840
שכרתי רועה צאן ששילמתי לו חמישים אחוז.

571

01:51:20,480 <-- 01:51:17,760

מה?

-חלוקה שווה בשווה ביני לבין השכיר.

572

01:51:24,720 <-- 01:51:21,360

האימהות של הצאן שייכות לי,

אבל בשאר התחלקנו שווה בשווה.

573

01:51:27,480 <-- 01:51:24,960

מה הכוונה?

-צאן, כבשים.

574

01:51:30,560 <-- 01:51:27,760

את לא יודעת מה זה כבש?!

-אני יודעת מה זה.

575

01:51:36,000 <-- 01:51:30,920

בגלל שהילדים שלי לא הגיעו לגיל

שיכולים לרעות את הצאן

576

01:51:40,920 <-- 01:51:36,480

גם כששכרתי לא כל כך צלח, לכן נתתי

למישהו קרוב משפחה שירעה את הצאן.

577

01:51:48,880 <-- 01:51:41,800

נניח אם היו לי 20 ראשי כבש, כל ה 20

המליטו 20 טלה

578

01:51:53,520 <-- 01:51:49,200

עשרה מתוך העשרים שנולדו נשארים לי,

עשרה הרועה לוקח. הבנת?

579

01:51:56,560 <-- 01:51:53,880

כך פיזרתי את הצאן שלי בכל מקום.

580

01:52:00,120 <-- 01:51:56,920

כך הצלחתי להתפרנס,
חייתי ממש באושר רב.

581

01:52:04,600 <-- 01:52:00,520

קרובי משפחתי היו אנשים
מכבדים ומכובדים, דודים ממש אהבו אותי.

582

01:52:10,440 <-- 01:52:05,080

אחרי זה כבר שמי הלך לפני,
אפילו בקרב הנוצרים.

583

01:52:17,680 <-- 01:52:11,600

איך הבאת את הפח הגלי? איך בנית את הבתים
מהחומר הזה?

584

01:52:20,280 <-- 01:52:18,440

מאיפה הבאת את כלי העבודה?

585

01:52:28,280 <-- 01:52:21,040

את הפח גלי הבאתי מהעיר,
עם העצים לא הייתה בעיה, בזכות האקליפטוס

586

01:52:41,200 <-- 01:52:28,880

את הפח הגלי קנינו בעיר, כל חמשה
גלגלנו בחבל וקשרנו את זה היטב.

587

01:52:46,760 <-- 01:52:41,840

אחרי זה העמסנו על גב החמור
ולקחנו אותו לביתנו.

588

01:52:57,720 <-- 01:52:47,440

מה המרחק?
פחות או יותר ארבע שעות הליכה.

589

01:53:00,680 <-- 01:52:59,440

בערך ארבע שעות.

590

01:53:08,360 <-- 01:53:02,200

בפעם הראשונה, מי שעזר לי להביא
היה חמי ז"ל.

591

01:53:14,840 <-- 01:53:09,640

ביקשתי מאבא של רעייתי שיארגן לי
פח גלי. בבת אחת שלח לי 84 פחים

592

01:53:20,680 <-- 01:53:16,160

אחרי ששלח מיד בניתי את הבית.

593

01:53:25,000 <-- 01:53:21,560

איפה בנית את הבית?
בתוך המתחם ששייך לאביך?

594

01:53:29,960 <-- 01:53:25,440

כן, בתוך המתחם. באותה תקופה אבא שלי
היה בין החיים.

595

01:53:34,720 <-- 01:53:30,480

לא עברנו ממקום למקום,
נשארנו באותו מקום.

596

01:53:38,400 <-- 01:53:35,160

זה כפר שהרבה דורות לפנינו גרו בו,
לכן לא עזבנו את המקום אף פעם.

597

01:53:41,760 <-- 01:53:38,840

הדורות התחלפו באותו מקום.

598

01:53:48,000 <-- 01:53:44,240

ספר לי בבקשה על אביך, ממה הוא נפטר?

599

01:53:54,160 <-- 01:53:48,720

אבא שלי ז"ל...

600

01:54:04,800 <-- 01:53:55,360
זו הייתה תקופה בה גייסו את האנשים לצבא
בסוג של חטיפה לאור יום, בכוח.

601

01:54:08,560 <-- 01:54:05,200
אבא שלי היה איש מאוד ערני,
אף פעם לא נרדם בלילות, כדי למנוע גניבה

602

01:54:17,680 <-- 01:54:09,280
אחים שלו סמכו עליו בעיניים עצומות,
כל הסתבכות קטנה ישר קראו לו.

603

01:54:29,120 <-- 01:54:18,480
לילה אחד כולם החלו לצעוק לו
להתעורר כי חיות טורפות הגיעו לשכונה.

604

01:54:31,480 <-- 01:54:29,600
כתוצאה מזה הוא חלה...
ניסינו הכל כדי לרפא אותו

605

01:54:34,640 <-- 01:54:32,040
שש שנים שכב חולה.
כעבור שש שנים נפטר מהמחלה.

606

01:54:38,320 <-- 01:54:36,520
מה עשיתם עבורו כדי לרפאו?

607

01:54:45,680 <-- 01:54:39,040
לקחנו אותו לבית לחולים כמה פעמים,
אבל לצערי שום דבר לא עזר.

608

01:54:51,560 <-- 01:54:46,240
ניסינו גם רפואה מסורתית...
גם בזה לא הצלחנו, עשינו מעל ומעבר.

609

01:54:56,320 <-- 01:54:52,400

ניסינו הכל, אבל לצערי
לא הצלחנו לרפא אותו.

610

01:54:58,240 <-- 01:54:57,200
לא עזר...

611

01:55:07,800 <-- 01:55:01,120
האם הבית חולים היה קרוב אליכם?
כן, היה בית חולים בתקופה מאוחרת.

612

01:55:12,320 <-- 01:55:07,880
הייתה מרפאה, מרחק הליכה של ארבע שעות.

613

01:55:15,720 <-- 01:55:12,400
באזור דבת היה בית חולים,
אבל היינו צריכים לנסוע ברכבים.

614

01:55:20,840 <-- 01:55:16,440
במקרה של מחלה קשה נסענו לגונדר,
למרות שגונדר היתה רחוקה מאוד.

615

01:55:28,760 <-- 01:55:24,240
איך לקחתם את החולה עד לשם?
הרי לא היו כבישים סלולים עד אליכם.

616

01:55:31,480 <-- 01:55:29,120
על גבי סוסים.

617

01:55:35,640 <-- 01:55:32,120
העלנו את החולה על הסוס
כך לקחנו אותו עד למרפאה.

618

01:55:42,880 <-- 01:55:36,960
השכבנו את החולה בצורה כזאת שלא ייפול,
משכנו את הסוס בעדינות עד המרפאה.

619

01:55:51,320 <-- 01:55:45,080
דוד שלי סלמון בידגלי,
הוא היה הבכור מבין הדודים שלי.

620
01:55:59,760 <-- 01:55:55,200
היו חמישה בנים ושתי בנות.

621
01:56:04,120 <-- 01:55:59,840
במקום אחר נולדו עוד שלושה, אבל נפטרו,
סה"כ היו 11 אחים.

622
01:56:08,640 <-- 01:56:05,320
דוד שלי הוא המחליט במשפחה
על הכל.

623
01:56:16,640 <-- 01:56:08,720
כשאבא שלי נחלש, דוד שלי אמר
"אני רואה שאחינו הולך ונחלש..."

624
01:56:28,240 <-- 01:56:16,720
דוד שלי סלמון בידגלי ביקש ממני לכרות
ענפים גדולים וחזקים מהיער, 2 מטרים.

625
01:56:32,080 <-- 01:56:30,240
כרתתי ארבע ענפים ולקחתי.

626
01:56:43,120 <-- 01:56:32,160
כל יום סיתתי מוט אחד.
את המוטות טמנתי בגללים של החמור.

627
01:56:50,520 <-- 01:56:43,200
אחרי חודש בתוך ערימת הגללים,
ביקש ממני להוציא את המוטות.

628
01:57:00,320 <-- 01:56:50,600
הוצאתי אותם כדי להכין מהמוטות מיטה
מפוארת מעור, עם רגליים מעץ.

629

01:57:04,200 <-- 01:57:00,400
כיוון שראיתי כבר איך סתת מוט אחד,
קלטתי איך עושים זאת.

630

01:57:09,920 <-- 01:57:04,280
ביקשתי ממנו שאני אמשיך לסתת את המוט,
משום שכבר הראה לי את אופן העבודה.

631

01:57:17,280 <-- 01:57:11,360
סיתתי את כל ארבעת המוטות כמו שצריך.

632

01:57:25,000 <-- 01:57:19,000
אחר כך דודי ביקש ממני שאביא עוד
ארבע מוטות לפינות.

633

01:57:31,120 <-- 01:57:26,080
סיתתי לפי המידות שנתן לי מראש.

634

01:57:37,680 <-- 01:57:31,440
כד להשחיל את המוטות לתוך רגלי המיטה
חוררנו ברגליים של המיטה.

635

01:57:45,160 <-- 01:57:38,120
ובסוף השחלנו לתוך הרגליים
את המוטות שבצדדים.

636

01:57:48,560 <-- 01:57:45,560
כך השחלנו את כל המוטות לתוך החורים
עד שסיימנו לבנות מיטה.

637

01:57:55,360 <-- 01:57:49,960
אז דוד שלי אמר לי "אם אביך יחלים מחוליו
המיטה הזאת תשמש לו לשינה,

638

01:58:01,240 <-- 01:57:57,520

"אבל אם חלילה ילך לעולמו,
אני אישית לא רוצה שאחינו

639

01:58:05,680 <-- 01:58:01,760
"יובל לקבר על גבי מיטה פשוטה מעץ
אלא על גבי המיטה המפוארת הזו".

640

01:58:11,200 <-- 01:58:06,400
בסופו של הכל בידי שמיים,
אבינו נפטר ביום שישי.

641

01:58:26,400 <-- 01:58:12,560
ביום שבת ביקשנו מאחד הנוצרים לטבול
את השטיח מעור.

642

01:58:34,720 <-- 01:58:28,520
השאיר את השטיח מעור
בתוך המים עד הצהריים.

643

01:58:47,360 <-- 01:58:38,680
במוצאי שבת תפרנו את השטיח מעור
לאותה מיטה שבנינו מבעוד מועד.

644

01:58:56,000 <-- 01:58:51,000
ביום ראשון כרתנו עוד ארבעה מוטות
כדי לשאת את הגופה על גבי אלונקה.

645

01:59:01,280 <-- 01:58:59,440
לא מוטות יבשים בגלל שזה מעביר טומאה.

646

01:59:08,120 <-- 01:59:02,760
סחבנו את הגופה על גבי אלונקה...

647

01:59:12,760 <-- 01:59:08,800
בגלל שאבא שלי נחשב לאדם גיבור,
כל היום שרנו שירי גבורה וקינות

648

01:59:15,400 <-- 01:59:13,240
כל הסוסים קושטו בסמלי אותות גבורה.

649

01:59:20,760 <-- 01:59:16,000
אחרי שטמנו את הגופה
השארנו שם את האלונקה.

650

01:59:26,080 <-- 01:59:21,160
אחד הנוצרים שאל "למה אתם לא לוקחים
אתכם את האלונקה?"

651

01:59:29,840 <-- 01:59:26,440
ענינו לו "מה פתאום? האלונקה טמאה,
אסור לנו לקחת אותה"

652

01:59:32,240 <-- 01:59:30,440
אז ביקש לקחת, אמרנו לו "קח"
והוא לקח.

653

01:59:37,720 <-- 01:59:32,680
האיש ההוא לקח את המיטה
והשתמש בה למשך הרבה שנים.

654

01:59:42,200 <-- 01:59:38,240
כעבור כמה שנים אותו דוד שבנה את
המיטה הלך לעולמו.

655

01:59:57,520 <-- 01:59:43,600
כשדוד שלי נפטר התאבלו הרבה נוצרים,
אפילו יותר מיהודים.

656

02:00:06,600 <-- 01:59:58,160
אותו הנוצרי פנה אלינו "אותה אלונקה
שנשאנו בה את אביכם נמצאת עדיין אצלי

657

02:00:09,520 <-- 02:00:07,000

"עכשיו אני מבקש לתת לכם אותה בחזרה
לטובת סחיבת הגופה".

658

02:00:12,400 <-- 02:00:10,000

אמרנו לו "תביא לנו בבקשה"
והוא החזיר את האלונקה.

659

02:00:18,760 <-- 02:00:13,400

גם לאחר הקבורה הזאת הנוצרי לקח את
האלונקה להשתמש בה כמיטה לשינה.

660

02:00:20,840 <-- 02:00:19,520

אותו האיש לקח שוב...

661

02:00:30,920 <-- 02:00:22,040

כעבור כמה זמן נפטר גם אחד הדודים שלי
ברוק בידגלי

662

02:00:34,080 <-- 02:00:31,520

גם הפעם השתמשנו באותה המיטה.

663

02:00:36,880 <-- 02:00:34,760

סחבנו את הגופה באמצעות אותה מיטה.

664

02:00:40,520 <-- 02:00:37,320

האחרון שהשתמשנו לסחוב את גופתו
באמצעות אותה אלונקה, היה אברהם בידגלי.

665

02:00:43,800 <-- 02:00:40,920

המיטה (אלונקה) שבנינו עבור גופתו
של אבינו שימשה גם עבור הדודים שלי.

666

02:00:48,160 <-- 02:00:44,880

אבל אחד הדודים, ברהנה בידגלי,
נפטר בסודן ונקבר שם.

667

02:00:52,800 <-- 02:00:49,480
אותו האיש (הנוצרי) כל פעם אחרי קבורה
ישן על אותה מיטה?

668
02:00:58,760 <-- 02:00:53,240
כן, תמיד לקח את המיטה וישן עליה,
עניין הטומאה לא הזיז לו בכלל.

669
02:01:00,920 <-- 02:00:58,840
הנוצרי הפך את אותה האלונקה למיטה.

670
02:01:06,120 <-- 02:01:03,400
מיד אחרי טקס הקבורה
לקח אליו את האלונקה.

671
02:01:15,240 <-- 02:01:06,960
זה לא היה רחוק בכלל (נניח מקרית
נורדאו לשכונת אזורים שבנתניה)

672
02:01:19,920 <-- 02:01:17,720
אף פעם לא החזרנו את האלונקה לשכונה.

673
02:01:27,120 <-- 02:01:20,800
האם אתה זוכר את כל מה שקשור
לטיפול בגופתו של אביר? רחיצה וכו'?

674
02:01:30,520 <-- 02:01:27,560
בטח שרחצנו.
-אני מעוניינת שתסביר לי על זה בבקשה

675
02:01:32,800 <-- 02:01:30,960
אבא שלי נפטר,
-תפרט על הטקס בבקשה.

676
02:01:46,600 <-- 02:01:33,200
אבא שלי נפטר כשהיינו באמצע ארוחת ערב,
לכן מיד הוצאנו את הגופה ורחצנו את הגופה

677

02:01:50,520 <-- 02:01:47,040

כרתנו ענפי אקליפטוס ובנינו צריף
קטן כדי לשמור את הגופה.

678

02:01:53,080 <-- 02:01:51,400

מה? בערב.

679

02:01:58,200 <-- 02:01:53,360

ריפדנו את הקרקע באמצעות עלים
ועל זה השכבנו את הגופה.

680

02:02:04,400 <-- 02:01:58,640

רק דוד שלי, ברהנה בידגלי, נטמא למת.

681

02:02:08,800 <-- 02:02:05,000

משום שהוא רצה לטפל
בכל מה קשור לטהרת הגופה

682

02:02:11,320 <-- 02:02:09,280

הרי ידוע שחתולים שומרים בחירוף
נפש על גופה מפני חיות טורפות

683

02:02:13,520 <-- 02:02:11,640

לכן חתולה נקשרה בצמוד לגופתו של אבי.

684

02:02:15,640 <-- 02:02:13,920

מה הכוונה?
-חתול...

685

02:02:21,520 <-- 02:02:16,040

קשרנו חתול ליד הגופה
כדי שחיות לא יטרפו את הגופה.

686

02:02:28,440 <-- 02:02:22,080

המתנו עם הגופה ורק ביום ראשון

קברנו את אבא שלי.

687

02:02:30,680 <-- 02:02:28,960
אסור להכניס גופה לתוך הבית, רק מחוצה לו.

688

02:02:34,680 <-- 02:02:30,960
מי שמר על הגופה במשך יומיים?
-היו המון אנשים ליד הגופה

689

02:02:40,040 <-- 02:02:35,040
הגופה הייתה בתוך צליה שבנינו
ושאר האנשים מסביב.

690

02:02:42,600 <-- 02:02:40,120
כולנו היינו משפחה אחת...

691

02:02:49,680 <-- 02:02:43,320
במקביל שלחנו שליחים לכל כפר
כדי להודיע על מותו של אבי.

692

02:02:53,200 <-- 02:02:50,120
באו הרבה אנשים להשתתף בצערנו.

693

02:03:04,040 <-- 02:02:54,000
אנחנו, האבלים, טעמנו מעט אוכל בבוקר,
למרות הצער עדיין חייבים לאכול משהו.

694

02:03:09,800 <-- 02:03:05,400
יקירתי, כך הוא מנהגנו.
זה סיפור פטירתו של אבי.

695

02:03:28,720 <-- 02:03:13,480
טרם פטירתו, אבא שלי דרש מאתנו
שביום הלווייתו נשחט שור לסעודת מצווה.

696

02:03:46,000 <-- 02:03:30,320

שור ממש ענק, לכן ציווה "בני, הנני מבקש
מכם לשחוט את השור לכבוד המנחמים"

697

02:03:50,480 <-- 02:03:46,480
הוא הדגיש וציווה עלינו שכל המנחמים
שבאו מרחוק יאכלו וישתו לעילוי נשמתו.

698

02:03:58,200 <-- 02:03:51,000
אותו השור היה ממש ענק, אבל לא הייתה
ברירה, הרי הוא ציווה עלינו טרם מותו.

699

02:04:00,880 <-- 02:03:58,680
טכסנו עצה עם הדודים שלי,
מה לעשות בנדון.

700

02:04:06,440 <-- 02:04:01,200
ישבנו עם המשפחה וחשבנו ובסופו של דבר
החלטנו שאת השור נשחט באזכרה,

701

02:04:12,160 <-- 02:04:06,880
משם שבאותו היום באים המון אנשים,
וביום הלוויה כמות האנשים פחותה.

702

02:04:20,320 <-- 02:04:13,200
לכן עדיף לקנות פרה אחרת ליום ההלוויה,
זוה מספיק.

703

02:04:25,200 <-- 02:04:20,640
הרי גם כך הנוצרים לא אוכלים מהבשר
שהיהודים שוחטים,

704

02:04:31,960 <-- 02:04:25,520
לכן מספיק לשחוט פרה במחיר מוזל,
ב 28 בר (כסף).

705

02:04:34,520 <-- 02:04:32,920
במזמן.

706

02:04:45,880 <-- 02:04:35,800

האנג'רה, התבשיל והמשקאות
הוכנו לאותו היום של הלוויה.

707

02:04:53,840 <-- 02:04:46,960

אחרי טקס קבורה כל הציבור חזר
והתיישב מתחת לצל של עץ ענק.

708

02:05:00,680 <-- 02:04:55,080

קיימנו סעודת מצווה וכל המנחמים
אכלו ובירכו לעילוי נשמת אבי.

709

02:05:12,960 <-- 02:05:01,920

הכרזנו מול הציבור שאנו מבקשים שיבואו
לנחם אותנו ביום השביעי.

710

02:05:16,160 <-- 02:05:13,480

לשבעה הסתפקנו בעוד כבש אחד.

711

02:05:23,880 <-- 02:05:18,640

זו הייתה תקופת אביב (חודש מסקרים,
ספטמבר) תחילת חודש טקמת.

712

02:05:28,840 <-- 02:05:25,200

ביום השביעי הזמנו קייסים כדי לשחוט
עוד שני כבשים לעילוי נשמה.

713

02:05:33,720 <-- 02:05:29,360

אחרי זה עשינו הילולה לכבוד אבא שלי.

714

02:05:41,720 <-- 02:05:34,920

רק אחרי שבעה ימים הנשמה עולה לשמיים?
כן.

715

02:05:43,520 <-- 02:05:42,320

תסביר לי בבקשה בהרחבה.

716

02:05:49,040 <-- 02:05:43,880
מאמינים שהנשמה לא עולה עד סוף השבעה.

717

02:05:58,760 <-- 02:05:50,320
ביום השביעי הנשמה עולה לשמיים,
בדיוק באותו הרגע ששוחטים כבש לכבוד המת.

718

02:06:03,920 <-- 02:06:01,440
אבל במהלך השבעה אסור לשחוט
רק בבוקר היום השביעי.

719

02:06:11,560 <-- 02:06:04,440
איך חילקתם את הירושה בין כל המשפחה?
מה נהוג ומה אתם עשיתם?

720

02:06:17,800 <-- 02:06:12,880
טוב, אחרי שאבי נפטר, חילקנו לפי הכלל
נכסים משותפים ונכסים פרטיים,

721

02:06:25,840 <-- 02:06:19,320
כלומר יש נכס שמשותף בין האישה לבעל,
זה משהו שהסכימו ביניהם מראש.

722

02:06:33,200 <-- 02:06:26,200
לאבא שלי היה הרבה בקר,
את מה שהיה שייך לו שחטנו באזכרה.

723

02:06:45,040 <-- 02:06:35,360
את שאר התבואה השארנו לאמנו,
כי הייתה הרבה תבואה.

724

02:06:57,200 <-- 02:06:47,440
לאבא שלי היו שני רובים, אחד מהם
מכרנו וכיסינו בזה את ההוצאות לסעודה

725

02:07:05,120 <-- 02:06:57,680
את הנשק השני הוא קיבל מהממשלה,
לכן ציווה עלינו לא למכור אותו,

726

02:07:10,840 <-- 02:07:05,560
שמא יבוא יום והממשלה תבקש
בחזרה את הנשק.

727

02:07:16,760 <-- 02:07:11,600
אמר שעדיף להשאיר את הנשק אצל
המשפחה כדי לא להסתבך עם הממשלה.

728

02:07:22,800 <-- 02:07:17,280
אבא פנה אלי "בני פרדה, קניתי עבורך נשק
אבל משום שכבר קיבלת מחמך

729

02:07:27,800 <-- 02:07:24,280
"הנשק הזה יישאר פיקדון בידי אחיך".

730

02:07:35,280 <-- 02:07:29,000
כך התחלקנו בנכסים, כמובן חילקנו
לאימא את מה שמגיע לך

731

02:07:45,640 <-- 02:07:37,000
נתנו לה מהכל, כבשים, סוס, חמור
ומשאר הנכסים שהיו. נתנו לאימא את חלקה.

732

02:07:50,240 <-- 02:07:46,440
במה שנשאר, אנו הילדים התחלקנו בינינו,
חילקנו גם את ערכו של הרובה.

733

02:07:57,680 <-- 02:07:50,880
בזמן שאבא כתב את הצוואה ניגשה אליו
כל המשפחה, כולל את האחים ואחיות

734

02:08:03,000 <-- 02:07:58,160

גם הקייס הגיע וכתב את כל מה שאבא
מצווה בקשר לצוואה.

735

02:08:09,680 <-- 02:08:03,960
לפני כן אבא כבר העלה הכל על הכתוב.

736

02:08:17,000 <-- 02:08:11,360
בנוסף לזה, אבא ביקש והשביע אנשים
נוספים, על מנת שיוודאו שהצוואה

737

02:08:22,320 <-- 02:08:17,560
מתקיימת ככתבה וכלשונה,
שאנחנו ילדיו לא נריב בגלל חלוקת נכסים.

738

02:08:31,960 <-- 02:08:22,720
ביקש מכל האחים שלו ומהמשפחה של אימא
שיוודאו שהכל מתנהל כשורה, בל שנריב.

739

02:08:37,960 <-- 02:08:32,400
הוא דרש שלאחר מותו הנכסים יהיו שייכים
לילדיו ושאר אחד אחר לא יקח מהם חלק

740

02:08:42,400 <-- 02:08:38,520
והוסיף "וזה שייך לרעייתי,
לאימא של הילדים שלי"

741

02:08:43,920 <-- 02:08:42,920
כך אבא הכין צוואה מבעוד מועד.

742

02:08:45,840 <-- 02:08:44,280
האם נוכחת בזמן כתיבת הצוואה?
ראית את זה?

743

02:08:49,080 <-- 02:08:46,120
בטח. אני הבן הגדול לכן על פי יישק דבר.

744

02:08:53,720 <-- 02:08:49,520
אני הובלתי את המשפחה, את אחי ואת אמי.

745

02:09:01,600 <-- 02:08:54,200
אח שלי מצד אבא גר רחוק, חילקתי לו
נכסים יותר ממה שאבי כתב בצוואה.

746

02:09:08,320 <-- 02:09:01,920
אבא התעקש לתת לו פחות משום שלא
סייע כל כך למשפחה, לכן אבא נתן לו פחות.

747

02:09:14,600 <-- 02:09:08,400
אבל אני נתתי לו יותר על דעת עצמי.
שווה בשווה כמו שאר האחים.

748

02:09:20,840 <-- 02:09:17,000
אבא נתן נחלה גם לאחותי מצד אמי.

749

02:09:29,840 <-- 02:09:20,920
הוא אמר בצוואה "לפני כן חיתנתי אותה,
עכשיו אני גם מצווה לחלק לה נחלה"

750

02:09:36,520 <-- 02:09:30,200
נתנו לה מהנכס ששייך רק לאבא,
לא מהחלק של אימא שלי.

751

02:09:41,840 <-- 02:09:37,280
כמה זמן אחרי מות אביך התחלקתם בצוואה?

752

02:09:48,720 <-- 02:09:41,920
אחרי האזכרה, כלומר אחרי שעשינו
את הסעודה הגדולה לכבוד הנפטר.

753

02:09:55,960 <-- 02:09:49,320
אבא הכין מראש פרקי תהילים וסימן
את אותם הפרקים שרצה שהקייסים יקראו.

754

02:10:01,520 <-- 02:09:57,560

ביום השביעי ביצעתי את המשימה,
כלומר נתתי לקייסים ספר תהילים

755

02:10:05,400 <-- 02:10:02,160

הכוהנים (קייסים) בירכו לעילוי נשמתו,
עבור הברכה נתתי תרומה לכוהנים.

756

02:10:11,160 <-- 02:10:08,880

אתה ריכזת את כל האחים?
כן.

757

02:10:17,840 <-- 02:10:11,880

אני חיתנתי אותם.
היו רק שני אחים, אני חיתנתי אותם.

758

02:10:20,760 <-- 02:10:19,080

אני מבינה שהייתה לך הרבה אחריות,
זה נכון?

759

02:10:30,200 <-- 02:10:21,160

כשאבא שלי נפטר אני לקחתי פיקוד
על המשפחה, למרות שהיה לי אח גדול

760

02:10:35,320 <-- 02:10:30,520

קייס גובזה, אבל בגלל שלא גדל עמנו
הסמכות שלו כלפינו הייתה מועטה,

761

02:10:38,080 <-- 02:10:35,800

היו מצבים שאפילו סייענו
לו מבחינה כלכלית.

762

02:10:40,760 <-- 02:10:38,440

לכן מלוא האחריות הוטלה עלי.

763

02:10:45,200 <-- 02:10:41,200

אני זה שלקחתי אחריות במקום אבא שלי.

764

02:10:48,880 <-- 02:10:45,560

האח הראשון ששידכתי לו אישה
וקבעתי תאריך לחתונה היה אלפה דסה.

765

02:10:56,000 <-- 02:10:49,280

אמי חיתנה אותו, אבל מלוא האחריות
על ארגון החתונה הוטלה עלי.

766

02:11:01,000 <-- 02:10:57,480

גם את אחי גנטו דסה, אותו אח שבתו
הלכה לאיבוד בסודן

767

02:11:08,160 <-- 02:11:02,520

אותו דבר גם לגביו, אני שידכתי לו
וקבעתי תאריך לחתונה

768

02:11:11,560 <-- 02:11:08,800

אמי חיתנה אותו אבל מלוא האחריות
על ארגון החתונה נפלה עלי.

769

02:11:14,160 <-- 02:11:12,000

אז אתה כן שידכת?
-כן.

770

02:11:17,200 <-- 02:11:14,920

אז ספר לנו בבקשה איך עושים שידוך?
-רגע...

771

02:11:22,680 <-- 02:11:17,960

השידוך הראשון היה לאחי, אלפה דסה,
אשתו היא הבת של מתקו מנגסטה

772

02:11:30,640 <-- 02:11:22,800

כך שידכתי "אני מבקש את בתך לאחי,
משום שאבינו איננו בין החיים,

773

02:11:33,160 <-- 02:11:30,720

מיד ענה לי "אני דל אמצעים

על מנת לחתן את בתי"

774

02:11:36,800 <-- 02:11:33,640

השבתי לו במקום "אין שום בעיה,

אנחנו נדאג לה להכל כולל מלבוש וכו'

775

02:11:40,360 <-- 02:11:37,120

"אנחנו מבקשים רק את הסכמתך

לתת לנו את בתך לאחינו".

776

02:11:42,760 <-- 02:11:40,680

אחר כך חזר בו והסכים לשידוך,

777

02:11:48,520 <-- 02:11:43,280

אני חייב לציין שחיתן את בתו ברוב

פאר והדר, למרות שטען שהוא דל אמצעים.

778

02:11:53,280 <-- 02:11:50,000

עשה חתונה מדהימה.

779

02:11:54,520 <-- 02:11:53,360

על פי מה בחרת בה?

780

02:11:59,000 <-- 02:11:55,080

משום שהיא ממשפחה טובה.

בשידוך שמים דגש על הרקע של המשפחה

781

02:12:02,120 <-- 02:12:00,040

חשוב לחפש מישהי ממשפחה טובה.

782

02:12:05,120 <-- 02:12:02,520

חיפשנו מישהי יפת מראה, משפחה טובה.

783

02:12:10,360 <-- 02:12:06,760
כך נעשה ונבחר השידוך.

784

02:12:19,600 <-- 02:12:11,200
לגבי השידוך של גנטו, אני ואימא
הלכנו לעיר אזזו כדי לשדך לו אישה.

785

02:12:22,280 <-- 02:12:20,080
קבעתי תאריך לחתונה וחיתנו אותו היטב.

786

02:12:28,800 <-- 02:12:22,720
הוא נשוי עם ילדים, לצערי את אחת
מבנותיו חטפו לו בסודן.

787

02:12:33,760 <-- 02:12:28,880
מה שהיה היה, מה יכולנו לעשות?
מישהו משלנו עשה את זה.

788

02:12:39,560 <-- 02:12:34,520
האם היו גנבים? -מה? גנבים?
כן. האם היו גנבים?

789

02:12:51,760 <-- 02:12:40,960
בטח שהיו גנבים, תמיד היינו צריכים
להתגונן מפניהם, כמו שמתגוננים מכלבים.

790

02:12:58,760 <-- 02:12:51,840
אנשים פחדו ממני פחד מוות,
פחדו ממני.

791

02:13:02,160 <-- 02:12:59,400
פחדו שאני אפגע בהם,
הייתי ערני יומם ולילות.

792

02:13:09,760 <-- 02:13:03,640
ממש סבלתי בתקופת השלטון "הדרג",

(מהפיכת השלטון הצבאי בשנות השבעים)

793

02:13:17,720 <-- 02:13:10,560
לפני מהפיכת השלטון הצבאי,
עבדתי במחתרת.

794

02:13:21,960 <-- 02:13:19,560
בגלל שחתרתי תחת השלטון הקיים
ביקשתי חנינה.

795

02:13:26,080 <-- 02:13:22,280
אחרי שתי חנינות בגין חתרנות
בפעם השלישית שמו אותי בכלא.

796

02:13:34,000 <-- 02:13:26,440
מה זה חתרן תחת שלטון?
-מרד כנגד השלטון

797

02:13:37,280 <-- 02:13:35,600
בדרך כלל היו אלה אנשים שהיו נאמנים
לשלטון של היילה סלאסי ורצינו להפיל

798

02:13:40,040 <-- 02:13:37,680
את השלטון הצבאי (שלטון דרג).

799

02:13:43,800 <-- 02:13:40,680
אני חברתי לקבוצת אנשים שמרדה בשלטון.

800

02:13:48,960 <-- 02:13:45,280
אמי כעסה עלי מעומק ליבה.
בגלל החתרנות נכנסתי לכלא.

801

02:13:51,080 <-- 02:13:49,360
כמעט גזרו עלי גזר דין מוות,
ברוך ה' ניצלתי בנס.

802

02:14:02,280 <-- 02:13:51,360
הפעילים החזקים כדוגמת דג'אזמץ' אדנה,
דג'אזמץ' טזרה, טספיה ועוד כמה פעילים,

803

02:14:06,200 <-- 02:14:02,840
הצליחו להבריה תחמושת מסודן ולשטוף את
מוחו של הציבור במרד כנגד השלטון.

804

02:14:08,480 <-- 02:14:06,240
הצליחו לשכנע הרבה אנשים להילחם נגד
השלטון הצבאי, דרג.

805

02:14:14,360 <-- 02:14:08,840
לכן בעל כורחנו הצטרפנו למחתרת משום
שגרנו באזור של הפעילים האלו.

806

02:14:18,960 <-- 02:14:15,800
זה היה בכוח.

807

02:14:21,840 <-- 02:14:19,280
בגלל זה נלחמנו רבות נגד השלטון.
המנהיגים סיפקו לי את התחמושת.

808

02:14:26,640 <-- 02:14:21,880
קיבלתי תחמושת...
אני חושב שכאן בארץ זה נקרא כדורים.

809

02:14:38,160 <-- 02:14:27,440
לאט הממשלה הפסיקה לנו את ייבוא
המלח, בעקבות זה נקלענו למצוקת מלח.

810

02:14:44,800 <-- 02:14:39,160
לכן ביקשנו רחמים וחנינה על מעשינו
על מנת לקבל מלח.

811

02:14:49,560 <-- 02:14:45,240
ביקשנו רחמים פעמיים,

בפעם השלישית נכנסתי לכלא.

812

02:14:55,600 <-- 02:14:51,440
מתוך 26 פעילים שחתרו תחת השלטון,
נתפסנו 24 פעילים, שניים ברחו.

813

02:15:07,160 <-- 02:14:56,680
עברנו הרבה עיניים...
אבל ברוך ה' עברנו את זה.

814

02:15:14,800 <-- 02:15:07,920
אבל אנחנו היינו אנשי שלום,
הוחזקנו בכוח... אבל לא נורא.

815

02:15:20,680 <-- 02:15:15,360
כשהגנבים נכנסו לגנוב מיד רדפנו אחריהם.

816

02:15:27,960 <-- 02:15:21,920
תמיד היינו במלחמה כמו חתול ועכבר
עם כוחות הצבא של הדרג.

817

02:15:29,200 <-- 02:15:28,680
במעצר הודיתי שפעלתי במחתרת
אבל זה בגלל שהפעילים של המחתרת

818

02:15:32,640 <-- 02:15:29,560
הכריחו אותי להצטרף למחתרת,

819

02:15:36,680 <-- 02:15:32,680
חייבו אותי לא להיות פעיל במחתרת
ואני אישית התחייבתי לא לפעול יותר.

820

02:15:42,920 <-- 02:15:36,720
הכריחו אותי לחשוף את שאר החברים,
ובנוסף להכריז על נאמנותי לשלטון.

821

02:15:52,400 <-- 02:15:48,360
הטקס של השבועה כלל שירה
המבטאת התחייבות ושבועה להרוג

822

02:16:01,480 <-- 02:15:52,480
את פעילי המחתרת כדוגמת דג'אזמץ'
אדנה, אביה טספיה ודג'אזמץ' טזרה.

823

02:16:08,760 <-- 02:16:03,520
הרמתי את יד שמאל ונשבעתי
שאני מתחייב להרוג את אותם חתרנים.

824

02:16:11,520 <-- 02:16:08,800
אני מתחייב להביס את דג'אזמץ' אדנה,

825

02:16:13,800 <-- 02:16:11,840
אני מתחייב להביס את אביי טספיה,

826

02:16:14,320 <-- 02:16:13,840
אני מתחייב להביס את טזרה בלאי,

827

02:16:18,120 <-- 02:16:14,360
אעשה על מנת שיוכרעו סופית.

828

02:16:22,240 <-- 02:16:18,440
מאותו רגע נשארתי נאמן לשלטון הצבאי.

829

02:16:25,720 <-- 02:16:23,320
בחרו בי למשימות שמירה ואבטחה.

830

02:16:35,000 <-- 02:16:28,160
ביצעתי את משימתי נאמנה עד שהיהודים
החלו לעלות לארץ דרך סודן.

831

02:16:39,040 <-- 02:16:36,240
רק רגע. -מה?

-לא ברור בכלל. -נו?

832

02:16:43,400 <-- 02:16:39,840
בתקופת היילה סלאסי חיית חיים מאושרים?
-נכון.

833

02:16:51,160 <-- 02:16:44,880
אז תסביר לי בבקשה
מה השינויים שחלו בעקבות המהפכה?

834

02:16:57,000 <-- 02:16:51,800
בשלטון של הדרג (הצבאי) ליהודים ניתנה
זכות לעבד קרקעות כמה שרצינו.

835

02:17:01,680 <-- 02:16:57,280
בתקופת שלטונו של היילה סלאסי שילמנו.
רק היהודים שילמו עמלה עבור הקרקעות.

836

02:17:03,960 <-- 02:17:02,080
כל זה בוטל.

837

02:17:10,360 <-- 02:17:05,160
השלטון של הקיסר ממש הקשה על חיינו.

838

02:17:23,000 <-- 02:17:10,600
הנוצרים טענו כלפינו "אתם מתפרנסים היטב
מעבודת מסגרות, אריגה, קדרות וכו'

839

02:17:26,520 <-- 02:17:23,080
"אז למה שלא תשלמו לנו עמלה
עבור הקרקעות שאתם מעבדים?"

840

02:17:30,000 <-- 02:17:26,600
אנחנו סירבנו בכל תוקף לשלם להם
משום שזו זכותנו מטעם הממשלה.

841

02:17:38,400 <-- 02:17:30,080
השלטון בא בטענה כלפי התושבים הנוצרים
שגם הם יתחילו בעבודת קדרות ונפחות.

842
02:17:42,600 <-- 02:17:38,480
משום שזה לא מוסרי שאחד יתפרנס
על חשבון מישהו אחר.

843
02:17:47,520 <-- 02:17:42,680
בעקבות דרישת הממשל החדש נוצרה מתיחות
בין האנשים.

844
02:17:54,880 <-- 02:17:48,040
האם שילמת עבור עיבוד הקרקעות שלך?
כן. שלמתי רבע מהתבואה שקצרתי.

845
02:18:05,480 <-- 02:17:55,480
אומנם הייתה לי פיסת קרקע משלי,
אבל תמורת שאר הקרקעות שילמתי.

846
02:18:15,680 <-- 02:18:06,640
במקום לתת רבע מהתבואה יכולתי לשלם
להם תשלום, ארגתי עבורם בגדים חדשים.

847
02:18:22,440 <-- 02:18:16,000
במשך 18 שנים כל שנה ניהלתי עמם משא ומתן,
כל פעם מחדש.

848
02:18:24,840 <-- 02:18:22,760
כל פעם באו לנשל אותי מהקרקע,
אבל סירבתי בכל תוקף.

849
02:18:32,640 <-- 02:18:25,240
נגד אחד מהם ניהלתי מלחמה עיקשת
במשך 7 שנים עד שניצחתי אותו.

850
02:18:37,560 <-- 02:18:34,120

גם כנגד אחד אחר, לקח לי
8 שנים וחצי עד שניצחתי אותו.

851
02:18:41,640 <-- 02:18:38,760
איך נוהל המשא ומתן?
-דרש ממני לעזוב את הקרקע

852
02:18:44,080 <-- 02:18:42,080
אני סירבתי בכל תוקף לתת
לו את הקרקע.

853
02:18:47,080 <-- 02:18:44,400
אחרי דין ודברים תבעו אותי בבית משפט.

854
02:18:50,480 <-- 02:18:47,600
בתקופת שלטון היילה סלאסי,
נתן הוראה לכל התושבים

855
02:18:58,960 <-- 02:18:51,480
ההוראה היא "חובה לאפשר ולהקצות
קרקעות שישמשו ליהודים כבתי עלמין

856
02:19:05,200 <-- 02:19:00,400
"כמוכן, מותר להם לעבד אדמות תמורת
תשלום עמלה לנוצרי,

857
02:19:08,160 <-- 02:19:05,680
"אבל אסור לסלק את היהודי מאותה קרקע
כל עוד הוא משלם עליה עמלה".

858
02:19:11,000 <-- 02:19:08,440
הייתה הוראת חוק מסודרת לפי סעיפים
ממוספרים.

859
02:19:17,160 <-- 02:19:11,640
לכן באו אלי הנוצרים ודרשו ממני
לעזוב את הקרקע, אני סירבתי

860

02:19:22,920 <-- 02:19:17,800

מבחינתי הם יכלו לפנות לבית משפט.

861

02:19:25,560 <-- 02:19:23,240

כל פעם שתבעו אותי הגשתי כתב הגנה.

862

02:19:30,480 <-- 02:19:25,880

לשמחתי היו לי חברים נוצרים שעזרו לי,
נתנו עדות אופי.

863

02:19:34,640 <-- 02:19:32,000

ייעצו לי להגיד שאותו התובע
הכריח אותי לשלם מחיר מופקע.

864

02:19:41,040 <-- 02:19:35,040

כך בעצם ניהלנו משא ומתן
במשך שנים רבות.

865

02:19:47,640 <-- 02:19:43,280

אחרי זה כבר השלטון התחלף
בשלטון של "דרג", צבאי

866

02:19:51,200 <-- 02:19:47,960

לשמחת היהודים יצאה הוראה
"הקרקע שייכת למי שמעבד אותה".

867

02:19:56,640 <-- 02:19:51,560

בזכות ההוראה החדשה סירבנו
להחזיר את הקרקעות לנוצרים

868

02:20:00,360 <-- 02:19:57,000

כתוצאה מזה החלו להילחם נגדנו,
הנוצרים התחילו לירות עלינו.

869

02:20:06,800 <-- 02:20:01,520

ירו עלינו ואנחנו השבנו באש,
שוב ירו עלינו ואנחנו השבנו באש.

870

02:20:15,640 <-- 02:20:07,640
משום מה באותה תקופה כל היהודים החלו
מסע לארץ ישראל, לא בהוראת השלטון.

871

02:20:18,080 <-- 02:20:16,040
נשארנו אני ואחי בלבד.

872

02:20:21,000 <-- 02:20:18,440
האם היו נפגעים בנפש?
-מה? לא היו נפגעים בנפש.

873

02:20:28,240 <-- 02:20:21,400
כל היריות היו בחוץ כסוג של הפחדה,
כמו שכאן החמאס יורה על ישראל...

874

02:20:31,920 <-- 02:20:28,920
כשהשבנו באש לעבר מקורות הירי
מיד ברחו משם.

875

02:20:35,040 <-- 02:20:33,000
תמיד נסוגו לאחור.

876

02:20:41,320 <-- 02:20:36,160
כעבור מספר ניסיונות להבריח אותי מהקרקע,
החליטו לארוב לי כדי להרוג אותי בביתי.

877

02:20:49,720 <-- 02:20:41,800
בדרך אלי שדדו את רכושם של בני הדודים
שלי, בזזו להם את כל הרכוש.

878

02:20:52,520 <-- 02:20:50,240
איך? תסביר לנו בהרחבה בבקשה.

879

02:20:58,120 <-- 02:20:52,600
בני דודים שלי התיישבו בקרקע פרטית
משלהם, קצת רחוק מאתנו.

880
02:21:03,520 <-- 02:20:58,200
מה? -הם התיישבו רחוק מאתנו
כדי לתפוס כמה שיותר קרקעות.

881
02:21:09,520 <-- 02:21:03,600
משום שהקרקעות כבר חולקו והייתה
קרקע מתוחמת משלו, לכן הם התיישבו רחוק.

882
02:21:11,520 <-- 02:21:09,600
התאספו נגדם כמה נוצרים ושדדו אותם
מתוך קנאה כעסו עליהם.

883
02:21:18,960 <-- 02:21:11,640
לקחו להם את כל הרכוש,
במזל בני הדודים שלי לא נהרגו.

884
02:21:24,600 <-- 02:21:22,040
הקיפו אותם ועשו עליהם עוצר בהפתעה.

885
02:21:28,560 <-- 02:21:26,360
בני הדודים לא היו מוכנים לזה.

886
02:21:33,040 <-- 02:21:29,920
אחרי שעשו עליהם עוצר
לקחו מהם את כל הנכסים שלהם.

887
02:21:36,840 <-- 02:21:34,280
אחרי שסיימו לבזוז את הדודים שלי,
התקדמו אלי כדי לבזוז גם אותי.

888
02:21:41,120 <-- 02:21:37,680
אבל משום שהמתחם שלי היה מגודר היטב
הם לא יכלו לנצח אותי.

889

02:21:45,160 <-- 02:21:42,480
בסופו של דבר נסוגו לאחור אחרי ששדדו
את בני הדודים שלי.

890

02:21:53,000 <-- 02:21:46,960
באחד הימים, באור יום, גנבו לי את התיש,
תיש ממש ענק.

891

02:21:57,080 <-- 02:21:53,360
הצטערתי על כך שגנבו לי,
ואז יצאתי לכיוון העדר כדי לחפש את התיש

892

02:22:00,120 <-- 02:21:57,480
לפתע קיבלתי מידע שעלי להיזהר
שמא עלולים לפגוע בי הגנבים.

893

02:22:12,280 <-- 02:22:00,680
בחזרה נכנסתי לביתו של אחי, קייס גובזה
וסיפרתי לו שגנבו ושחטו את התיש שלי.

894

02:22:15,960 <-- 02:22:12,800
אחי אמר לי "אולי לא גנבו אותו,
יתכן מאוד שלקחו אותו ככופר

895

02:22:20,160 <-- 02:22:16,400
"בגלל שהתיש הסיג גבול ונכנס
לאחד היבולים של מישהו כדי לאכול".

896

02:22:22,600 <-- 02:22:20,680
אמרתי בייאוש "לא נראה לי, בטח גנבו
ושחטו אותו כבר".

897

02:22:27,840 <-- 02:22:23,440
בדיעבד באמת התברר שגנבו ושחטו את התיש.

898

02:22:37,640 <-- 02:22:28,680
משום שאותם הנוצרים חששו לחייהם
שלא יפגעו אם יבואו לביתי, הם החליטו

899

02:22:45,040 <-- 02:22:38,120
לשדוד את בני הדודים שלי שקצת מרוחקים

900

02:22:56,480 <-- 02:22:45,360
כששמעתי ירי מיד יצאתי מהשער האחורי
במקום לצאת מהשער הראשי של המתחם.

901

02:23:04,160 <-- 02:22:57,960
יריתי לכיוון מקורות הירי, הם צעקו
לי שהם מתנועת "תהת" (מתנגדי השלטון)

902

02:23:06,640 <-- 02:23:04,520
צעקתי להם "אין מצב שאתם
מתנועת תהת!"

903

02:23:11,760 <-- 02:23:07,160
באותם הימים אני עצרתי אנשים משלהם
והסגרתי לשלטון במסגרת תפקידי כמאבטח.

904

02:23:15,320 <-- 02:23:12,040
לכן הייתי מבוקש ע"י תנועת תהת,
חיפשו אותי ואת החבר הנוצרי שלי.

905

02:23:19,360 <-- 02:23:16,000
בגלל עוצמת הירי ברחו משם,
הסתפקו במה שלקחו מבני הדודים שלי.

906

02:23:22,600 <-- 02:23:20,520
נסוגו לאחור.

907

02:23:28,520 <-- 02:23:22,680
הם שמרו לי טינה.
לפתע כולם החלו לברוח לכיוון סודן.

908

02:23:34,840 <-- 02:23:32,440

כלומר כל היהודים ברחו?
כן, היהודים.

909

02:23:42,840 <-- 02:23:36,440

אבל אני לא יכולתי לא מכרתי שום נכס,
כל התבואה שקצרתי עדיין בערימה

910

02:23:45,240 <-- 02:23:43,440

לא הפרדתי את הגרעינים מהמוץ,
לא מכרתי שום נכס...

911

02:23:48,480 <-- 02:23:45,520

הכוורות עדיין במקומן, עצי האקליפטוס.

912

02:23:54,880 <-- 02:23:49,000

הבית המפואר שבניתי במיטב כספי,
כל זה השארתי מאחור בלי למכור.

913

02:24:00,800 <-- 02:23:55,200

עזבת הכל בגלל שרצו להרוג אותך?
רק רגע. לא הבנתי אותך טוב.

914

02:24:02,600 <-- 02:24:01,240

כן, בגלל הסיבה הזו.

915

02:24:05,280 <-- 02:24:02,920

כמה אנשים היו אלה שבאו להרוג אותך?
-הרבה. -איך ידעת כמה?

916

02:24:08,600 <-- 02:24:05,680

סיפרו לי אותם אנשים שנבזזו.

917

02:24:14,800 <-- 02:24:08,960

פגשתי גם את אחד היהודים שהשודדים

תיחקרו אותו אודות היהודים העשירים,

918

02:24:17,280 <-- 02:24:15,280
והוא אמר לי שהם היו 17 אנשים.

919

02:24:19,640 <-- 02:24:18,200
באו אלי 17 שודדים.

920

02:24:25,320 <-- 02:24:20,120
מי האנשים האלה בכלל? הם מהאזור?
-הם מהאזור שלי, גדלנו יחד.

921

02:24:27,160 <-- 02:24:25,400
גדלנו ביחד...

922

02:24:34,680 <-- 02:24:27,240
אחרי שלקחו ובזזו מהדודים,
שכחנו כבר לגבי התיש שנגנב לי.

923

02:24:36,400 <-- 02:24:34,760
מבחינתי המשימה היא לשמור על החיים שלי.

924

02:24:43,240 <-- 02:24:36,960
כשקצרתי את התבואה בשדה אותם
אנשים באו אלי כעבור 3 ימים, באור יום.

925

02:24:47,320 <-- 02:24:43,320
כולם קמו נגדי.

926

02:24:51,120 <-- 02:24:48,400
אז היו לך ילדים? מה עשית כשבאו אליך?

927

02:24:56,120 <-- 02:24:51,520
כן, אחד הבנים שלי שראית אותו קודם,
הוא נכח איתי.

928

02:24:59,400 <-- 02:24:56,440

הוא ניצל בנס, כמעט הרגו לי אותו.

929

02:25:13,680 <-- 02:25:00,200

אחד הבנים הגדולים גר כיום בנתניה,
אחד מהבנים הלך להילחם באזור הומרה

930

02:25:16,720 <-- 02:25:15,080

ולא חזר משם, הלך ונעלם.

931

02:25:24,680 <-- 02:25:17,920

כשהם באו אלי התחלנו קרב יריות,
בסופו של דבר תפסו אותי.

932

02:25:32,960 <-- 02:25:25,400

בהתחלה בא אלי מישו חמוש
כשהנשק מונח על כתפו,

933

02:25:35,320 <-- 02:25:33,800

ניגש אלי ואמר "בוקר טוב"
עניתי לו "ברוך ה"

934

02:25:43,320 <-- 02:25:36,600

ואז המשיך "האם תוכל למכור לי את
הדלת של הבית שלך בבקשה?"

935

02:25:46,200 <-- 02:25:43,720

עניתי "מה פתאום שאמכור
לך את דלת ביתי".

936

02:25:51,680 <-- 02:25:49,120

אמר לי "שמעתי שאתה עוזב את הכפר"
מיד השבתי "למה שאתה לא תעזוב?!"

937

02:25:54,600 <-- 02:25:52,160

המשכתי "לאן אני אמור ללכת?"

עוף מפה!"

938

02:25:56,280 <-- 02:25:55,080

הוא חזר על עקבותיו.

939

02:26:02,000 <-- 02:25:58,720

כעבור כמה זמן בא אלי אחד עם רובה,

940

02:26:06,280 <-- 02:26:03,120

פנה אלי, עניתי לו "כן"...

941

02:26:10,160 <-- 02:26:06,560

הוא ביקש "תמכור לי בבקשה מחרשה",
השבתי בתוקפנות "האם אני נראה לך נפח?"

942

02:26:15,360 <-- 02:26:10,520

"אני בעצמי ביקשתי מנפחים שייצרו לי
כלי מחרשה, ממתי ראית אותי מייצר ברזל?"

943

02:26:19,600 <-- 02:26:15,720

"אני מזהיר אותך לחזור אחורה,
למה אתה מרחרח אחרי? עוף מכאן!"

944

02:26:21,400 <-- 02:26:19,920

גם הוא חזר כלעומת שבא.

945

02:26:26,360 <-- 02:26:22,080

בבית שמתי לי שני שומרים,
שני חברים טובים שלי, אחד מהם נוצרי.

946

02:26:29,760 <-- 02:26:26,720

הם שמרו על משפחתי עם רובים.

947

02:26:37,320 <-- 02:26:30,840

אחרי שעזבו אותי, הלכו לבתים הנטושים
של היהודים ולקחו כל דבר שמצאו בתוכם.

948

02:26:43,600 <-- 02:26:38,240
אחרי זה שוב חזרו אלי כקבוצה גדולה
והקיפו אותי בטבעת חנק.

949

02:26:45,480 <-- 02:26:44,800
באו והקיפו אותי מסביב.

950

02:26:52,640 <-- 02:26:48,920
דרך אגב מי שהוביל את הקבוצה
היה ראש המועצה אזורית, בכבודו ובעצמו.

951

02:26:56,720 <-- 02:26:54,160
שאלתי את ראש המועצה האזורית "מה קרה לך?"

952

02:27:04,680 <-- 02:26:58,000
פניתי אליו "למה אתה עושה צרות
לתושבים? מה עשינו לך שאתה מתנהג כך?"

953

02:27:09,480 <-- 02:27:05,800
כשפניתי אליו כך, הוא לא ענה לי
אלא המשיך ללכת בשקט.

954

02:27:16,600 <-- 02:27:10,320
הם המשיכו לכיוון ביתו של אחי,
קייס גובזה.

955

02:27:25,880 <-- 02:27:17,160
אחד החברים שעובד איתי באבטחה,
קרא לי שאבוא אליו, סירבתי

956

02:27:30,840 <-- 02:27:26,880
שוב פנה אלי "בוא רגע"
אמרתי לו "לא רוצה לבוא, מה אתה רוצה?"

957

02:27:34,720 <-- 02:27:32,360

אחרי זה שאל אותי "למה אתה
מוציא עלי שם רע?"

958

02:27:37,560 <-- 02:27:35,320
"למה סיפרת עלי שאני מתכוון
לשדוד את ביתו של קייס גובזה?"

959

02:27:40,000 <-- 02:27:37,960
שאלתי אותו "מתי? מי סיפר לך?"

960

02:27:44,080 <-- 02:27:40,320
המשיך בטענותיו "סיפרת לאנשים
שאני עושה בעיות לאשתו של קייס גובזה

961

02:27:46,840 <-- 02:27:44,600
"בכך שאני לכאורה מבקש ממנה
ליצור עבורי כדים, ועבודות חרסינה?"

962

02:27:50,520 <-- 02:27:47,240
עניתי לו "מה פתאום?
למה שאני אוציא עליך שם רע?"

963

02:27:53,200 <-- 02:27:50,920
"לא אמרתי כדבר הזה.
למה שאגיד דבר כזה

964

02:27:55,440 <-- 02:27:53,560
"אף פעם לא ראיתי אותך עושה
דבר כזה.

965

02:28:02,320 <-- 02:27:55,840
"הרי שנינו גרים בכפרים שונים,
לא רק זה, הרי שנינו עובדים באותה עבודה

966

02:28:09,000 <-- 02:28:03,920
"עשינו חלוקת גזרות בינינו, אתה בחלק
העליון ואני בחלק התחתון של האזור

967

02:28:12,400 <-- 02:28:09,480
"במידה ויש בעיה בנקודת התפר בינינו
סיכמנו לשתף פעולה זה עם זה

968

02:28:15,600 <-- 02:28:12,840
"אז למה אתה נכנס לגזרה שלי?
למה אתה מרחרח אחרי?

969

02:28:16,920 <-- 02:28:16,000
"למה בכלל באת אלי עכשיו?!"

970

02:28:21,840 <-- 02:28:18,520
שאל אותי "כך הדיבור שלך אלי?"
עניתי "כן, זה הדיבור. עוף מכאן!"

971

02:28:23,720 <-- 02:28:21,920
"תחזור מיד על עקבותיך".
הלך בחזרה.

972

02:28:25,720 <-- 02:28:23,800
אחר כך כולם חברו נגדי ובאו אלי מהאגף.

973

02:28:34,000 <-- 02:28:27,680
באו כולם והתפרשו מול הבית שלי.

974

02:28:40,720 <-- 02:28:34,160
המאבטח ששמתי לשמור על משפחתי
יצא להתמקח מול אותו ראש מועצה אזורית,

975

02:28:48,600 <-- 02:28:41,920
השומר שהצבתי פנה אליו "מה עשו לך
בכלל ביתא ישראל?

976

02:28:55,120 <-- 02:28:48,720
"במקום לבכות על אלה שעזבו וברחו,

אתה נכס לבתים נטושים ובוזז דברים

977

02:28:58,520 <-- 02:28:55,600
"למה אתה הורס בתים?"

978

02:29:02,000 <-- 02:28:59,080
"למה אתה הורס בתים?"
כשאנו שאר התושבים הנוצרים

979

02:29:04,240 <-- 02:29:02,080
אז פנה אליו ראש המועצה "אז מה תעשה לי?"

980

02:29:06,480 <-- 02:29:04,320
מיד הוא שלף נשק וכיוון אותו.

981

02:29:12,840 <-- 02:29:08,520
כשאחד הנוכחים ניסה להיכנס למתחם,
מיד כיוונתי נשק אל אותו האיש,

982

02:29:15,960 <-- 02:29:12,920
למזלי לא הרגתי אותו,
אבל כמעט פגעתי בו בצוואר.

983

02:29:20,520 <-- 02:29:16,040
הבינו שאנחנו נחוישים למנוע מהם בכל מחיר,
לכן נסוגו לאחור.

984

02:29:23,080 <-- 02:29:20,600
אחרי זה...

985

02:29:32,280 <-- 02:29:23,160
אחרי זה העלילו עלי שלוויתי כסף ממישהו
ולא פרעתי את ההלוואה.

986

02:29:34,920 <-- 02:29:33,320
שאלתי אותם "איזו הלוואה לקחתי?"

987

02:29:39,040 <-- 02:29:36,080

דרשו ממני "לווית כסף, לכן הנך
נדרש לשלם 4000 בר".

988

02:29:44,000 <-- 02:29:39,200

"מאיפה? מה אני מנפיק שטרות?
הרי אני לא מנפיק שטרות".

989

02:29:46,720 <-- 02:29:44,960

המשכתי להקשות עליהם "למה שאתן לכם
כסף? על מה ולמה?"

990

02:29:48,480 <-- 02:29:47,480

אמרו לי שגרמתי נזק למישהו.

991

02:29:54,760 <-- 02:29:48,560

אמרתי להם "לא גרמתי נזק לאף אחד,
פרעתי את כל החובות שלי וכו'"

992

02:30:01,000 <-- 02:29:54,840

אמרתי להם שפרעתי את כל החובות שלי
עד אגורה האגורה האחרונה.

993

02:30:03,400 <-- 02:30:01,440

טענתי שלא רק ששילמתי, גם התגייסתי
למען המדינה באזור תקזה,

994

02:30:07,400 <-- 02:30:03,480

התגייסתי גם בדלשה.
לחמתי בכל המלחמות כולל אבטחת מעברים.

995

02:30:13,240 <-- 02:30:07,480

אמרתי להם "לכן אני לא חייב לכם
שום דבר חוץ מזכויות".

996

02:30:17,280 <-- 02:30:13,440
אמרתי להם בתקיפות "לא לקחתי חצי דבר!"

997
02:30:20,360 <-- 02:30:17,720
אחרי שסיימתי לדבר,
פתאום גילה שמספר אנשים התלוננו עלי.

998
02:30:23,760 <-- 02:30:20,440
שאלתי "מי אלה?"
גילה לי, שלאחד מהם קוראים אדוניה טרפיה,

999
02:30:25,480 <-- 02:30:23,840
האיש טען "מר ספפה דסה,
הכניס אותי לכלא ובגללו כמעט

1000
02:30:29,520 <-- 02:30:25,880
"דנו אותי בבית משפט לגזר דין מוות,
אפילו סימנו על מצחי צבע אדום

1001
02:30:36,280 <-- 02:30:30,840
"כדי להוציא אותי להורג,
אבל שילמתי ערבות 3000 בר ויצאתי

1002
02:30:40,120 <-- 02:30:36,680
"לכן אני מבקש החזר הוצאות
על שהכניס אותי לכלא לשווא".

1003
02:30:42,760 <-- 02:30:40,480
שאלתי אותם "מי זה בכלל?
האומנם זה הוא?"

1004
02:30:46,440 <-- 02:30:43,280
ענו לי "אכן, כן."
שאלתי "באמת הוא אמר?" ענו "כן."

1005
02:30:54,640 <-- 02:30:47,000
אז הסברתי להם על מה מדובר,

"כן הוא נכנס לכלא אבל אחר כך התפייסנו

1006

02:31:00,840 <-- 02:30:55,760

"הוא נכנס לכלא בגלל שירה על בניו של אחי, על בניו של קייס גובזה,

1007

02:31:06,160 <-- 02:31:00,920

"על בניו החורגים של אחי, ירה על ארבעתם 9 כדורים,

1008

02:31:08,400 <-- 02:31:06,240

"ירה עליהם 9 כדורים,

1009

02:31:15,920 <-- 02:31:08,480

"לכן הגשתי תלונה לרמה ממונה על ניסיון לרצח".

1010

02:31:20,560 <-- 02:31:17,400

מה? -הגשתי תלונה לרמה ממונה, לאנשי חוק.

1011

02:31:31,720 <-- 02:31:22,000

אמרתי להם "אחרי זה כבר יישרנו הדורים, אבל משום שהמשיך בדרכו הרעה כלאו אותו

1012

02:31:37,080 <-- 02:31:32,160

"וזה בגלל מעשיו הרעים, מגיע לו! הוא כמעט הרג את בני"

1013

02:31:42,640 <-- 02:31:37,160

אבל הוא המשיך לטעון שזה פיצוי על זה שכמעט הוצא להורג

1014

02:31:44,160 <-- 02:31:42,720

רצה שאחזיר לו את מה שהוא שילם עבור הערבות כדי להינצל ממיתה.

1015

02:31:47,680 <-- 02:31:44,240
פנו אלי "הרי יש לך שפע של עושר,
למה שלא תיתן מעט ממה שיש לך?"

1016

02:31:52,480 <-- 02:31:49,680
סירבתי בתוקף "אין כסף מיותר,
אם הוא רוצה שיחטוב עצי אקליפטוס

1017

02:31:54,520 <-- 02:31:52,560
"שיחטוב מהעצים ששייכים לי,
הנה זה למטה".

1018

02:31:58,040 <-- 02:31:54,600
היו לי הרבה עצי אקליפטוס, בערך
כמאה עצי אקליפטוס.

1019

02:32:04,640 <-- 02:31:58,120
אז ענה לי "אני לא רוצה עצים",
השבתי לו "אם כך, הרי אני לא מנפיק כסף"

1020

02:32:08,000 <-- 02:32:05,120
"אני לא קוטף שטרות מהעץ".

1021

02:32:11,040 <-- 02:32:08,400
אמרתי להם "אם הוא רוצה בכך,
תביאו אותו הנה ויכרות מהעצים

1022

02:32:14,560 <-- 02:32:11,120
"אחרת עופו לי מכאן!
אני רוצה לראות שכף רגל תדרוך כאן!"

1023

02:32:19,680 <-- 02:32:14,640
ענו לי באותו רגע "איך נביא את האיש
עד הנה, הרי הוא חושש לחייו".

1024

02:32:32,240 <-- 02:32:20,000

אחרי זה החלו לנהל איתי משא ומתן,
"למה שלא תיתן לו לפחות אלפיים בר,

1025

02:32:34,760 <-- 02:32:33,320
"גם כך לא חסר לך".

1026

02:32:39,760 <-- 02:32:35,120
שוב פעם סירבתי "אני לא נותן בשום
פנים ואופן, אין לי מאיפה להביא"

1027

02:32:44,200 <-- 02:32:39,840
אחרי זה טענתי כנגד "אם הוא דורש ממני,
כסף, אני אתבע אותו על ניסיון לרצח

1028

02:32:50,680 <-- 02:32:44,320
"משום שהוא ירה על בני, דוויט ספפה,
על האחיין שלי, מטסנוט גובזה,

1029

02:32:54,520 <-- 02:32:51,760
"על אחי אלפה דסה ועל אחי גרמאו,

1030

02:32:59,040 <-- 02:32:56,200
"אתם יודעים מה? קודם שישלם
עבור כל אחד מהם 4000 בר

1031

02:33:01,880 <-- 02:32:59,120
"אחר כך אני מוכן לפצות אותו
כפי שהוא דרש,

1032

02:33:06,240 <-- 02:33:01,960
"עכשיו אני רוצה בנוכחותכם
שהדבר יתבצע".

1033

02:33:08,720 <-- 02:33:06,320
נקלענו למבוי סתום.

1034

02:33:15,120 <-- 02:33:09,160
התחלנו את המשא ומתן בשעה ארבע
וסיימנו רק בשעה אחת עשרה.

1035

02:33:21,760 <-- 02:33:16,560
כל זה קרה עוד כשהייתי מוקף מסביב
ע"י אותם אנשים.

1036

02:33:25,200 <-- 02:33:21,840
בסופו של דבר התברר לי שבזזו לי
את כל העצים שכרתתי כדי לבנות בית נוסף.

1037

02:33:27,240 <-- 02:33:25,480
לקחו הכל, לא השאירו כלום.

1038

02:33:33,680 <-- 02:33:28,000
כשבני עבד בשדה ניסו להרוג אותו,
אבל הצליח לברוח.

1039

02:33:38,520 <-- 02:33:34,000
לקחו שלושה חמורים עם כל התבואה
שקצרתי בשדה.

1040

02:33:45,240 <-- 02:33:41,800
לקחו הכל...
ברוך ה' בני ניצל בנס.

1041

02:33:51,360 <-- 02:33:46,080
הצליח לברוח מהם לבית.
גם ערימת האלומות נשארה בשלמותה.

1042

02:33:58,800 <-- 02:33:51,760
לכן בן דוד שלי, אשטה ברהנה, ביקש ממני
לעזוב את המקום לפני שיישפך דם.

1043

02:34:03,800 <-- 02:33:59,200
הוא טען שגם אם אני אצליח להרוג

אחד מהם, הנוצרים עלולים לנקום בדודים.

1044

02:34:08,520 <-- 02:34:03,880
הוא אמר לי גם "אם תיהרג זו תהיה אבדה
קשה מנשוא, ולנו אין לאן לברוח

1045

02:34:12,640 <-- 02:34:08,600
"לכן אנו מתחננים בפניך,
תן לנו לשלם את הכסף במקומך"

1046

02:34:15,160 <-- 02:34:13,720
כך אמר לי בן דוד שלי,
האחיין שלי אבא שלי.

1047

02:34:22,320 <-- 02:34:15,240
בן דוד המשיך ללחוץ "אני לא מתכוון,
לשלם להם הכל, אלא רק 90 בר

1048

02:34:24,560 <-- 02:34:22,400
"כי זה מה שיש לי כרגע,
יקבלו ממני וילכו מפה"

1049

02:34:26,760 <-- 02:34:25,560
הוא ספר במקום 90 בר ונתן להם.

1050

02:34:29,560 <-- 02:34:26,840
הוא נתן את הכסף לאותו
ראש מועצה אזורית.

1051

02:34:34,000 <-- 02:34:30,480
אחרי שקיבלו 90 בר, ביקשו להתפייס עמי.

1052

02:34:40,840 <-- 02:34:35,160
דרשו ממני להתפרק מהנשק,
הורדתי הכל ונתתי לבן דוד שלי.

1053

02:34:47,280 <-- 02:34:41,560
באותו יום של הגישור באו ארבעה
קייסים נוצרים "חמושים" בצלבים,

1054

02:34:51,680 <-- 02:34:47,680
הם התחננו מול שני הצדדים שאף אחד
מהניצים לא יפר את השקט וירה זה על זה.

1055

02:34:59,120 <-- 02:34:53,040
ניגשנו אל המגשרים וביקשנו מחילה.

1056

02:35:01,400 <-- 02:34:59,720
דרשו מאתנו להישבע זה לזה,
שאלנו "מה נשבעים?"

1057

02:35:06,000 <-- 02:35:01,840
דרשו להישבע "אני מתחייב לדלג מעל הרובה"

1058

02:35:08,760 <-- 02:35:06,280
מה משמעות לדלג מעל הרובה?

1059

02:35:14,760 <-- 02:35:08,840
אני נשבע שלא אשתמש בנשק יותר,
אם כן, שיפגעו בי ולא יחטיאו.

1060

02:35:21,440 <-- 02:35:16,200
אני סירבתי להישבע כך,
אז אמרו לי "לפחות תלחצו ידיים"

1061

02:35:26,080 <-- 02:35:22,120
תפסתי בידיו ואמרתי "שהקב"ה ינקום במי
שמעליל עלילות שווא".

1062

02:35:29,920 <-- 02:35:26,520
קיבל את כספו והלך משם.

1063

02:35:34,800 <-- 02:35:31,520
ארבעה אורחים נוצרים ישנו אצלי.

1064
02:35:38,720 <-- 02:35:35,600
למחרת בבוקר פניתי לסמ"ר נגש,
מושל אמבה גיאורגיס.

1065
02:35:44,240 <-- 02:35:39,480
לקחתי עמי את ארבעת האורחים שישנו אצלי,
בנוסף אליהם לקחתי איתי 84 חיילים,

1066
02:35:50,080 <-- 02:35:44,320
הלכתי אליו עם 84 חיילים והוא נס לנפשו,
לקחנו את מה שהיינו חייבים לקחת.

1067
02:35:53,360 <-- 02:35:50,240
בסופו הוא נתפס ונכנס לכלא,
ואני עברתי לגור אצל נגש.

1068
02:36:04,360 <-- 02:35:54,000
חמי ז"ל הביא אתו כ 40 חמורים ולקח
את כל התבואה שהשארתי.

1069
02:36:07,680 <-- 02:36:04,680
אבל כל שאר הרכוש נשאר כמו שהוא,
גם את הבית השארתי כך מאחור.

1070
02:36:15,320 <-- 02:36:08,360
על הבית שמנו אבטחה כבדה, כל פעם נתפסו
אנשים שניסו לגנוב עד שהכלא התמלא.

1071
02:36:20,800 <-- 02:36:16,440
מפקד הגזרה סמ"ר נגש, הציע לי לא לעזוב
את המקום שאליו ברחתי.

1072
02:36:25,600 <-- 02:36:21,400
רעייתי וילדי הלכו להורים של אשתי.

1073

02:36:31,720 <-- 02:36:27,320
הצבא האשים אותי שאני גורם להרבה
סכסוך ועלול להישפך דם.

1074

02:36:38,320 <-- 02:36:32,440
אמרו לי "אם תיהרג, המשפחה שלך
תהיה גם בצרה צרורה

1075

02:36:43,400 <-- 02:36:38,840
"בגללך המשפחה שלך לא תזכה לעלות לארץ".

1076

02:36:52,680 <-- 02:36:43,760
שכחתי לספר על משהו בשם טזרה מנגסטו,
שנחלץ מיד לעזרתי עם 7 אנשים,

1077

02:36:54,800 <-- 02:36:52,840
פתחנו בירי מסיבי לכיוון השכונה,
ירינו כדורים מתלקחים.

1078

02:37:02,640 <-- 02:36:58,160
ידוע שאנשים שפעלו במחתרת תמיד נהגו
להסגיר את חבריהם, הלשינו עלי.

1079

02:37:05,480 <-- 02:37:03,240
אני נשארתי לבדי,
ביקשתי מקלט מהמושל של האזור.

1080

02:37:11,080 <-- 02:37:05,800
מה הקשר לאותם אנשים
שעסקו בפעילות חתרנית?

1081

02:37:15,600 <-- 02:37:11,400
קרובי משפחה שלי שבאו מרחוק,
ירו כל הלילה על השכונות כדי לעזור לי.

1082

02:37:22,080 <-- 02:37:16,600
התושבים טענו שבאו אליהם
אנשי מחתרת שמתנגדים לשלטון

1083
02:37:24,720 <-- 02:37:23,360
כדי להשמיד את התושבים.

1084
02:37:28,640 <-- 02:37:26,120
זה מה שקרה, יקירתי.

1085
02:37:38,400 <-- 02:37:29,800
אחרי זה באו שוב ושוב כדי להתפייס איתי.

1086
02:37:44,680 <-- 02:37:39,240
אבל אני סירבתי בכל תוקף
משום שגם כך הייתה שמירה על הבית שלי.

1087
02:37:50,640 <-- 02:37:45,400
בסופו של דבר הם הגיעו למסקנה,
"הוא לא מוכן להתפייס בלי קייסים".

1088
02:37:54,840 <-- 02:37:51,320
אמרו שאם לא כך יהיה, הם עלולים
בגללי להיהרג בגזר דין מוות.

1089
02:37:56,720 <-- 02:37:55,480
חששו להיהרג...

1090
02:38:01,600 <-- 02:37:57,880
היה קייס מאוד מכובד, קייס יהודי
בשם קייס מנסה (מנשה),

1091
02:38:06,040 <-- 02:38:02,080
הוא גר רחוק, אבל בכל זאת הלכו
במיוחד כדי להביא אותו.

1092

02:38:10,840 <-- 02:38:06,840
הצד של אימא שלי נשארו איתי כדי
לסייע לי, אבל הצד של אבי כולם ברחו.

1093
02:38:18,000 <-- 02:38:11,680
קייס מנסה פנה אלי "ספפה?"
עניתי "כן אדוני".

1094
02:38:22,120 <-- 02:38:18,640
אז אמר לי "אם בסופו של דבר ההורג נהרג,
אז מה התועלת שבזה?"

1095
02:38:30,920 <-- 02:38:23,800
המשיך "רעייתך בהריון, כרגע היא נמצא
אצל הוריה,

1096
02:38:35,160 <-- 02:38:31,640
"הילדים שלך עוד קטנים,
אחייך הוא קייס,

1097
02:38:42,280 <-- 02:38:35,560
"אם תהרוג מישהו אחייך עלול
להיזרק לגוב האריות,

1098
02:38:52,080 <-- 02:38:43,400
"גם משפחתך חשופה למעשי נקמה,
לכן הנני מבקש ממך להתפייס".

1099
02:38:55,240 <-- 02:38:53,120
שאלתי "האם כך חושב אדוני?
אין בעיה, אני מסכים".

1100
02:39:00,320 <-- 02:38:55,680
זה היה אחרי שגרתי חודש ימים אצל
מישהו...

1101
02:39:03,960 <-- 02:39:00,880

אז ביקשתי שיפצו אותי על הכל.

1102

02:39:07,360 <-- 02:39:04,680

סיפרתי שבזזו לי את כל הרכוש שלי,
כולל העצים שכרתתי לבנות בית.

1103

02:39:12,880 <-- 02:39:08,480

כמוכן גנבו את התיש שלי,

1104

02:39:20,560 <-- 02:39:14,640

לקחו את החמורים, למרות שבסוף
החזירו את החמורים לאשתי,

1105

02:39:24,160 <-- 02:39:21,520

ביקשתי פיצוי עבור כל המעשים האלו.

1106

02:39:29,400 <-- 02:39:25,600

אמרו לי "אנו פוסקים לטובתך
פיצוי של 5000 בר".

1107

02:39:32,760 <-- 02:39:30,440

הוחלט על פיצוי של 5000 בר.

1108

02:39:40,840 <-- 02:39:33,760

סליחה שאני מדלג מנושא לנושא,
הוספתי לטעון מולם שאני נמצא בחרפת רעב

1109

02:39:52,640 <-- 02:39:41,280

סמ"ר נגש שאל אותי "האם לא נתנו
לך את הכסף?" עניתי לו שלא קיבלתי.

1110

02:40:01,120 <-- 02:39:53,720

אחד הקצינים הלך מיד למי שהיה צריך לשלם
לי ושאל אותו "לא נתת לו את הכסף?"

1111

02:40:06,520 <-- 02:40:01,520

ענה לו "לא נתתי לו (לספפה)",
אותו המושל ממש הצטער מעומק ליבו...

1112

02:40:15,920 <-- 02:40:06,960
ממש התלונן "למה לא נתת לו את הכסף,
זו בגידה מבחינתי שלא נתת לו".

1113

02:40:20,120 <-- 02:40:16,440
לקח את אותו ראש מועצה אזורית
תוך כדי שמחטיף לו מכות נמרצות

1114

02:40:26,520 <-- 02:40:21,360
אחרי זה הודה אותו ראש מועצה אזורית
"יש לי את הכסף, אני מוכן לתת לו עכשיו".

1115

02:40:34,720 <-- 02:40:26,920
הכסף לא היה מיועד לי אלא לבן דוד שלי
שהשאר אצלו. זה היה 90 בר.

1116

02:40:38,880 <-- 02:40:35,120
את הכסף נתן תוך כדי שהוא מצהיר
"זה עונש שלי על מה שעשיתי"

1117

02:40:41,360 <-- 02:40:40,960
"זה למען יראו וייראו".

1118

02:40:53,520 <-- 02:40:41,880
אני הרמתי את ה 90 בר והכרזתי,
"אין לי מושג לאן משפחתי ברחה

1119

02:40:58,720 <-- 02:40:53,880
"הכסף הזה ניתן ע"י בן דוד שלי
ככופר כדי להציל אותי מידי עבריינים

1120

02:41:03,720 <-- 02:40:59,960
"כרגע אינני יודע איפה בן דוד שלי
נמצא בכלל".

1121

02:41:08,360 <-- 02:41:04,520
אחרי זה קיבלתי בחזרה את הכסף שלי.

1122

02:41:17,400 <-- 02:41:10,080
לבסוף עמדנו מול המגשרים והתפייסנו,
אחרי פסיקה לתשלום של 5000 בר לטובתי.

1123

02:41:24,240 <-- 02:41:18,160
בנוכחות הרבה ערבים שיפקחו
על מתן הפיצוי.

1124

02:41:27,360 <-- 02:41:24,520
את האלפיים בר קיבלתי על המקום.

1125

02:41:35,080 <-- 02:41:28,040
אחרי ווידוא שהערבים אכן יפקחו
שאקבל את השאר מאוחר יותר,

1126

02:41:37,280 <-- 02:41:35,480
הלכתי לבקר את אשתי איפה שהייתה.

1127

02:41:41,160 <-- 02:41:38,040
אמרתי לאשתי שאין לנו אופציה אחרת
אלא לעלות לארץ.

1128

02:41:49,840 <-- 02:41:41,400
עשיתי מאמצים שגם אחיה, אניו טרקי,
יצטרף אלינו למסע, אבל לא צלח לי.

1129

02:41:53,960 <-- 02:41:50,240
קבענו שהוא ילך בדרך חלופית
ואנחנו בדרך אחרת.

1130

02:41:59,040 <-- 02:41:54,400
התחלתי את הדרך לסודן

כשהכסף של בן דוד שלי בתוך כיסי.

1131

02:42:03,280 <-- 02:41:59,440
הלכתי לסודן בתאריך הראשון לחודש המלה
(שמונה ביולי).

1132

02:42:07,720 <-- 02:42:03,680
בלי לחזור לבית שלך?
-לא חזרתי, לא זכיתי להיכנס אליו שוב,

1133

02:42:12,680 <-- 02:42:08,120
הבית נשאר סגור עם כל הרהיטים
וכל התכולה שבתוכו,

1134

02:42:18,960 <-- 02:42:13,200
כולל הכיסאות והמיטות המהודרות
שעשויות ברצועות עור, משהו מדהים,

1135

02:42:21,200 <-- 02:42:19,240
שום דבר לא לקחתי עמי.

1136

02:42:28,960 <-- 02:42:21,520
מכרתי רק את הבקר ואת התבואה בחצי מחיר,
ועוד דבר שמכרתי זה את הרובה, זהו.

1137

02:42:34,840 <-- 02:42:29,520
השארתי את כל הנכס שלי כמו שהוא,
עזבתי הכל ונכנסתי לסודן.

1138

02:42:48,120 <-- 02:42:35,200
בדרך רבתי עם מדריכי הדרך משום שרצו
להוביל אותנו לאבדון.

1139

02:42:51,080 <-- 02:42:48,760
אמרתי להם שאני הולך לבריהון גרגיס,

1140

02:43:00,400 <-- 02:42:52,920
באתי לבריהון גרגיס וסיפרתי לו שאני
בדרך לסודן משום ששרפו לי את הבית,

1141

02:43:06,320 <-- 02:43:00,720
כמובן ששיקרתי כדי להינצל,
סיפרתי לו שגייסו בכוח את הילדים שלי.

1142

02:43:11,400 <-- 02:43:06,720
הוא חתם לי על אשרת מעבר.

1143

02:43:16,960 <-- 02:43:11,760
נתן לי את אשרת מעבר להראות
למורדים כנגד השלטון, תנועת תהת.

1144

02:43:21,360 <-- 02:43:17,400
הראיתי את האישור לאנשי תנועת תהת,
הם חתמו על אישור מעבר מגבול לגבול.

1145

02:43:26,920 <-- 02:43:21,800
כך עברתי את גבול סודן,
רק עם אישור מעבר גבולות.

1146

02:43:32,320 <-- 02:43:27,320
הייתי עם רעייתי שהייתה בהריון, עוד
ארבעה אנשים, גיסתי עם ילדיה,

1147

02:43:39,560 <-- 02:43:33,040
היו עמנו כ 35 אנשים נוספים.

1148

02:43:45,880 <-- 02:43:40,000
הגענו למקום שנקרא דוקה,
שם קיבלו אותנו אנשי הצלב האדום.

1149

02:43:52,400 <-- 02:43:48,720
למחרת אנשי הצלב האדום העבירו אותנו
לעיר גדריף.

1150

02:44:00,160 <-- 02:43:52,760
נסי ניסים, לשמחתי פגשתי את הבן שלי
שנעלם לנו למשך למעלה מ 5 שנים.

1151

02:44:02,320 <-- 02:44:00,600
זה שפגשתי אותו קודם.

1152

02:44:05,800 <-- 02:44:02,560
פגשתי אותו דובר שפה ערבית וטיגריט.

1153

02:44:16,240 <-- 02:44:06,680
הוא עזר לנו להתאקלם ולעלות לארץ ישראל,
אני עליתי בכוחות עצמי, בכסף שלי.

1154

02:44:22,240 <-- 02:44:16,840
אותו בן דוד שלי ששילם עבורי 90 בר,
פגשתי אותו בסודן כשהוא במצוקה כלכלית.

1155

02:44:29,520 <-- 02:44:23,640
אשתו חלתה ושכבה על המיטה,
אחד מהילדים שלו היה בבית התמחוי,

1156

02:44:36,280 <-- 02:44:30,760
מכר את כל בגדיו שלבש, מכר את המכנסיים,
מכר את המעיל שלבש לפני כן.

1157

02:44:38,520 <-- 02:44:36,600
מכר הכל, הוא ומשפחתו היו בחרפת רעב.

1158

02:44:41,280 <-- 02:44:38,800
מיד הוצאתי את ה 90 בר ונתתי לו במקום.

1159

02:44:49,040 <-- 02:44:41,560
הערך של 90 בר אתיופי היה שווה 6500
וומלה, כסף סודני.

1160

02:44:53,080 <-- 02:44:49,800
כשנתתי לו את הכסף הוא היה מאושר.
מרוב אושר נישק את כף רגלי.

1161

02:45:05,240 <-- 02:44:53,560
הרי כתוב בתנ"ך שאם אנו מענישים
את ה' הוא יעניש אותנו שבעתיים.

1162

02:45:08,240 <-- 02:45:05,680
בנוסף, אם ננסה להכשיל את ה'
הוא יכשיל אותנו שבעתיים.

1163

02:45:23,280 <-- 02:45:14,480
בנוסף כתוב גם "והורשתי לכם
ארץ זבת חלב ודבש"

1164

02:45:28,080 <-- 02:45:23,800
באמת הפסוק התקיים בנו, אנו גרים בבית
שלא בנינו במו ידינו,

1165

02:45:30,640 <-- 02:45:28,160
אוכלים מהפירות שלא נטענו בעצמנו.

1166

02:45:37,680 <-- 02:45:31,320
שם באתיופיה לקח מאמץ רב כדי לבנות
בית אחד, אפילו זה לא כ"כ צלח לי.

1167

02:45:41,920 <-- 02:45:38,800
אבל פה ברוך ה' אני גר בבית
שמישהו אחר בנה עבורי,

1168

02:45:46,320 <-- 02:45:42,320
ברוך ה', המים נמצאים בתוך הבית,
החשמל בתוך הבית...

1169

02:45:49,920 <-- 02:45:47,480
כל צרכי הבישול והמטבח,
התנור נמצא בתוך הבית.

1170
02:45:52,680 <-- 02:45:50,320
הקב"ה נתן לנו שפע של אוכל.

1171
02:45:57,160 <-- 02:45:53,480
הקב"ה נתן לנו הכל בשפע,
לצערי, אנחנו לא בכיוון הנכון.

1172
02:46:06,080 <-- 02:45:58,920
שם לא נהגנו לחגוג בר מצווה,
אבל פה כל אחד כאוות נפשו.

1173
02:46:13,720 <-- 02:46:07,400
באתיפיה רק בגיל חצי שנה
עשינו פדיון הבן, כפי שכתוב בתורה.

1174
02:46:23,360 <-- 02:46:14,280
בגיל ארבע שנים נתנו פדיון של 2 שקלים,
בגיל חמש, שלושה שקלים...

1175
02:46:25,320 <-- 02:46:23,440
נתנו על כל שנה מחצית השקל.

1176
02:46:30,080 <-- 02:46:25,600
ביום החתונה צריך לשלם מחצית השקל
על מנת שאותו הבחור יוכל לשחוט בשר,

1177
02:46:32,080 <-- 02:46:30,800
עבור ההורים.

1178
02:46:35,320 <-- 02:46:32,160
תסביר לי בבקשה היטב, אני לא מכירה
את העניין הזה.

1179

02:46:38,000 <-- 02:46:35,400

מה? -בגיל שנתיים, ארבע וכו',
תסביר היטב בבקשה. למי משלמים?

1180

02:46:48,800 <-- 02:46:38,360

לכהן. -אז תסביר לי מה זה אומר?
-בגיל חמש אני נותן תרומה, פדיון,

1181

02:46:54,480 <-- 02:46:49,440

מחצית השקל, גם בגיל שנה אני חייב
לשלם לכהן עבור פדיון הבן.

1182

02:46:58,360 <-- 02:46:54,760

גם בגיל 12 ו 13 כמו בר מצווה.

1183

02:47:07,080 <-- 02:46:58,840

המשמעות של הדבר היא, שבגיל 13 הלאה
הוא כבר נער, רועה את הבקר במרעה,

1184

02:47:13,800 <-- 02:47:07,200

אם פרה תיפול בבור או בתהום, לפני שתמות
הוא רשאי לשחוט אותה והיא תחשב ככשרה.

1185

02:47:20,760 <-- 02:47:13,880

מה שהוא שחט אחרים לא רשאים לאכול,
אלא אותם הרועים במרעה.

1186

02:47:25,840 <-- 02:47:21,080

אבל אחרי החתונה הוא רשאי לשחוט עבור,
אנשים אחרים, כולל הוריו וזקנים.

1187

02:47:30,480 <-- 02:47:26,200

אבל כאן בארץ הכל דרך כשרות רבנית,

1188

02:47:35,080 <-- 02:47:31,240

זו בעיה...

כל הדברים מבולבלים לנו, יקירתי.

1189

02:47:38,200 <-- 02:47:35,760
אם הבנתי אותך נכון,
ככל שהבחור גדל הסמכות גדלה?

1190

02:47:40,600 <-- 02:47:38,280
כן, כן.
בגיל חמש, בגיל שבע וכו'.

1191

02:47:52,960 <-- 02:47:41,040
ראשית כל, ביום הארבעים כשהיולדת טובלת
ונכנסת לבית, חובה לתת תרומה לקייס,

1192

02:47:56,600 <-- 02:47:53,320
לאותו הקייס שטיהר את האישה
לפני כניסתה לבית.

1193

02:47:59,680 <-- 02:47:57,320
כך הוא מנהגנו.

1194

02:48:02,960 <-- 02:48:00,000
עד שהבן מגיע לגיל עצמאות,
אלה היו חובות ההורים עבור הבן.

1195

02:48:07,280 <-- 02:48:03,800
מה משלמים? כסף?
-התשלום הוא כסף.

1196

02:48:08,680 <-- 02:48:08,200
כן, התשלום הוא כסף.

1197

02:48:17,880 <-- 02:48:10,640
אבל חשוב להדגיש שהבן הבכור מיועד לכהן,
מייעדים אותו שילמד להיות כהן (קייס).

1198

02:48:25,760 <-- 02:48:18,360
כל בן בכור מיועד להיות קייס...

1199
02:48:35,600 <-- 02:48:27,680
הבן הבכור יש לו הילה מיוחדת,
זכויות וחובות כאחד.

1200
02:48:40,960 <-- 02:48:38,360
האם יש לך בכור או בכורה?
-בכור.

1201
02:48:47,600 <-- 02:48:42,840
כן, נולד לי בכור, קוראים לו דוד דסה,
הוא חי כאן בארץ.

1202
02:48:54,320 <-- 02:48:48,040
סבא שלי היה קייס מאוד אדוק באמונתו,
הוא הקפיד קלה כחמורה.

1203
02:48:57,640 <-- 02:48:54,720
איש מאוד אדוק באמונתו.

1204
02:49:06,320 <-- 02:48:59,360
לסבא שלי היה בית כנסת
במקום שנקרא אפן מנץ',

1205
02:49:13,160 <-- 02:49:08,400
אצלנו נהוג שנוצרים ויהודים שומרים
על נגיעה מטעמי טומאה וטהרה, זה אסור.

1206
02:49:15,240 <-- 02:49:13,800
הנוצרים בדתם ואנחנו בדת שלנו.

1207
02:49:22,720 <-- 02:49:15,560
אחד השכנים של סבא שלי בשם יצחק רדה
חיתן את בנו,

1208

02:49:31,000 <-- 02:49:23,880

יצחק רדה נעזר בנוצרים כדי לבנות
את החופה לכבוד החתונה.

1209

02:49:38,240 <-- 02:49:31,440

אותו האיש בא אל סבא שלי וביקש
"אבא טמנו, תן לנו בבקשה את התופים"

1210

02:49:40,560 <-- 02:49:38,480

סבא שלי השיב במקום "אין מצב שאתן
את התופים של הבית כנסת

1211

02:49:44,760 <-- 02:49:40,920

"שמא הנוצרים יגעו בהם" הוא חשש שהנוצרים
יגעו בתופים (התפללו בתופים ובמחולות)

1212

02:49:54,720 <-- 02:49:45,120

אחר כך שלחו את האחין של סבא שלי
בשם ברה דסה,

1213

02:50:05,120 <-- 02:49:56,720

הוא בא עם תרומה לבית כנסת וביקש
"כבודו, הנה התרומה, רק אני אתופף

1214

02:50:09,640 <-- 02:50:05,480

"בתופים ובבוקר אחזיר לך
את התופים בשלמותם,

1215

02:50:13,720 <-- 02:50:09,920

"אך ורק אני מתופף בידיים שלי,
אני אדאג שאף אחד אחר לא יגע".

1216

02:50:19,240 <-- 02:50:14,560

אחרי ההבטחה סבא שלי הסכים ונתן לו,
אבל למחרת לא הביא את התופים כמובטח.

1217

02:50:25,360 <-- 02:50:19,600
בדיעבד, התברר שכל הלילה שרו ורקדו,
בגלל זה כולם התעייפו ונרדמו שם,

1218
02:50:31,200 <-- 02:50:25,920
להפתעתו הרעה של סבי, הוא גילה שאחד
הנגנים לקח את התוף והתיישב עליו.

1219
02:50:40,600 <-- 02:50:33,160
סבא שלי החל להשתולל "איך אדם טמא כמוך,
טמא למת ואוכל נבלה כמוך,

1220
02:50:44,160 <-- 02:50:40,680
"איך אתה מעז לטמא כלי בית כנסת?"
סבא שלי לקח את זה ממש קשה...

1221
02:50:53,880 <-- 02:50:44,240
אחרי שסילק את הנגן, ציווה על האחייין,
"מיד קח את התוף ותטבול את עצמך בנהר,

1222
02:50:57,840 <-- 02:50:53,960
"אחרי זה תטבול את התוף בנהר
ותביא לי אותו לכאן!".

1223
02:51:01,480 <-- 02:50:57,920
סבא הוסיף לדרוש מהאחיין שלו,
שאחרי הטבילה הוא חייב לצום יום שלם,

1224
02:51:12,400 <-- 02:51:01,800
כשהוא ניסה לטבול את התוף, לפתע הבחור
נפל לתוך המים ונסחף עם הזרם.

1225
02:51:18,600 <-- 02:51:13,200
כך הוא שחה כל היום בנהר, אז מישהו
נגש אליו ושאל אותו, "מה קרה לך?"

1226
02:51:24,040 <-- 02:51:18,960

האחיין סיפר "אבא קייס העניש אותי
כך וכך... עכשיו אני הסתבכתי בטבילה".

1227

02:51:28,920 <-- 02:51:24,400
האיש שפגש אותו הסביר לו איך לטבול
את התוף,

1228

02:51:35,560 <-- 02:51:29,480
אחרי שהצליח לטבול את עצמו ואת התוף
חזר לבית, כמובן שנשאר בחוץ עד השקיעה.

1229

02:51:44,120 <-- 02:51:35,920
הקייס דרש ממנו "תמתין עד השקיעה,
רק אחרי יבוש התוף וברכה תוכל להיכנס".

1230

02:51:47,200 <-- 02:51:44,560
האחיין הורשה להיכנס רק אחרי צום
של יום שלם,

1231

02:51:54,720 <-- 02:51:47,680
הקייס בירך אותו "תהיה מבורך וקדוש,
על זה שכיבדת אותי ושמעת בקולי,

1232

02:52:01,200 <-- 02:51:55,200
"בני, כל אחד באמונתו יחיה, אני לא
נוגע בכנסייה ולא רוצה שיגעו בשלי

1233

02:52:06,240 <-- 02:52:01,720
"לכן אני הענשתי אותך בגלל שנתת
להם לגעת בכלי ששייך לבית כנסת".

1234

02:52:08,960 <-- 02:52:06,600
אני אישית זוכר את המנהג
הזה שסבא שלי החמיר בו.

1235

02:52:10,880 <-- 02:52:09,240
קראו לו קייס טמנו גטהון.

1236

02:52:15,880 <-- 02:52:11,280

כיום אין מי שנוהג כך,
היום אף אחד לא נוהג כמו סבא שלי.

1237

02:52:18,720 <-- 02:52:16,600

אין, אין...!

1238

02:52:21,560 <-- 02:52:19,080

לכן כך היה (המנהג).

1239

02:52:28,160 <-- 02:52:21,880

כל בן בכור מיועד להיות כהן (קייס).

1240

02:52:33,800 <-- 02:52:30,440

האם אדוני ייעד את הבכור לכהן?

1241

02:52:35,800 <-- 02:52:33,880

לא התאפשר לי, לא יכולתי.

1242

02:52:39,160 <-- 02:52:35,880

לא... התאפשר לי,

1243

02:52:45,360 <-- 02:52:39,240

משום שלא היה מישהו שירעה

את הצאן והבקר, לא יכולתי.

1244

02:52:51,320 <-- 02:52:45,440

מה שכן נתתי תרומה לקייסים כפדיון וכו'.

אחרי שחיתנתי אותו הוא עלה לארץ.